

Извештај
Комисије за квалитет
Високе школе струковних студија
за васпитаче
„Михаило Палов”, Вршац,
за школску 2016/17. годину

САДРЖАЈ

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2016/17. годину	3
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	7
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.....	11
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета.....	14
Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	16
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	22
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.....	27
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	32
Стандард 8: Квалитет студената	36
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса.....	45
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке.....	49
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	50
Стандард 12: Финансирање.....	53
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	56
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	57

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2016/17. годину

На Високој школи, у току 2016/17. године сви релевантни фактори континуирано су били ангажовани у обезбеђивању квалитета студија, у складу са Акционим планом. Краткорочно и дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи вршено је на основу анализе значајних чинилаца и на основу континуираног прикупљања битних података. Контрола квалитета наслањала се на конкретне и проверљиве елементе рада високошколске установе.

Области обезбеђења квалитета који су се пратили у току 2016/17. године су:

- студијски програми – вршило се самовредновање студијских програма, њихове усклађености са мисијом Школе и претпостављеним исходима, као и самовредновање њихових садржаја, реализације, савремености и прилагођености потребама тржишта рада.
- настава – континуирано се пратила реализација и квалитет извођења наставе, савременост њених метода, оптерећеност студената, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и пролазност на појединачним предметима. Добијене су повратне информације од бивших студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењива и корисна), о савремености програма и усклађености са европским стандардима у одговарајућој области и др. Школа је посебно пратила: квалитет извођења наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, број наставника и сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, како изгледају процедуре, да ли су ефикасне и правичне (нпр. Процедура за жалбу поводом оцене). Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно, будући да су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују.
- научни, стручни и уметнички рад наставника – њихов обим и квалитет се процењује на основу књига и радова објављених у научној и стручној периодици, учешћу на домаћим и међународним научним и стручним скуповима, као и на основу јавних извођења дела, изложби и других јавних стручних и уметничких наступа. Посебно значајан сегмент је остваривање међународне сарадње кроз реализацију заједничких истраживања, пројеката, размену наставника, сарадника и студената.
- вредновање студената – студенти су приликом уписа на прву годину студија били бирани на основу успеха у средњој школи и резултата на квалификационом и пријемном испиту. У току студирања, посебно је праћена и анализирана (на седницама Катедри, Наставног већа, Савета школе и Студентском парламенту) пролазност студената, просечна оцена по предметима, примереност оцењивања предвиђеном оптерећењу студената. Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и након тога, поднела извештаје о резултатима студентског вредновања Наставног већа. Такође, Комисија за обезбеђење квалитета анализира је резултате и поднела извештај о резултатима студентског вредновања представницима Студентског парламента, Катедрама, Наставног већа. Сви подаци добијени у процесу провере квалитета су јавни и доступни свим заинтересованима са Високе школе (видљиво су истакнути на огласним таблама, и на сајту). Резултати процене користили су се у оквиру мера за повећање квалитета. У складу са документом *Стратегија обезбеђења квалитета* редовно су се разматрале процедуре и мере у случају сувише ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају неправилности у оцењивању, слабог рада стручних служби и сл.
- уџбеници и литература – квалитет уџбеника је регулисан *Правилником о уџбеницима*. Тежило се ка постизању високих критеријума за издавачку делатност (монографија, уџбеника, приручника) наставника и сарадника, који су усклађени са националним и међународним стандардима. Посебно нагласак је био на значају сталне набавке уџбеника за библиотеку Школе.
- технички и материјални ресурси – тежило се ка сталном инвестирању у простор, аудио-визуелну и другу опрему ради достизања оптималних стандарда у тој области остварења Мисије и

наставних програма школе. Такође, квалитет простора и техничке опреме континуирано је контролисан у складу са законима који регулишу ову област (усвојеним правилницима).

- ненаставна подршка – континуирано се пратила и оцењивала ненаставна подршка у остварењу плана и програма и Мисије Школе.

У току академске 2016/17. године реализована су два програма основних студија: *Васпитач деце предшколског узраста* (акредитован кроз Темпус пројекат 2016. године) и *Струковни васпитач деце јасленог узраста* (акредитован 2014. године), на који су уписани само студенти друге и треће године, с обзиром на то да новоакредитовани програм *Васпитач деце предшколског узраста* у себи садржи три модула, од којих један омогућава стицање појачаних компетенција за рад са децом јасленог узраста. Осмишљен да отвори ширу лезу могућности усвајања што већег броја идентификованих пожељних компетенција студентима, будућим васпитачима, курикулум основних студија за образовање васпитача на Високој школи у Вршцу обухвата 4 модула који су креирани на основу понуђених изборних предмета и у оквиру којих студенти могу стећи стручна звања:

1. струковни васпитач – општи модул
2. струковни васпитач са појачаним компетенцијама за рад са децом јасленог узраста
3. струковни васпитач са појачаним компетенцијама за рад са социјално депривираним децом
4. струковни васпитач са појачаним компетенцијама за рад са децом на енглеском језику.

Реализован је и један програм специјалистичких студија: Струковни васпитач – специјалиста припремног предшколског програма са проширеним бројем од 50 студената (акредитован 2014. године).

Као и претходних година, настава на основним струковним студијама се одвијала на српском, румунском и ромском наставном језику.

Академска 2016/17. година обележена је радом на TEMPUS пројекту. Број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUSJPCR и одобрен је у оквиру шестог позива програма Tempus IV. Назив пројекта је *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia*, а Висока школа струковних студија заваспитаче „Михаило Палов“ је носилац пројекта. Остали чланови конзорцијума су Високе школе струковних студија за образовање васпитача из Крушевца, Новог Сада и Сремске Митровице, удружење Western Balkans Institute из Београда и три партнера из Европске уније: Univerza v Mariboru, Slovenija, EÖTVÖS JÓZSEF FŐISKOLA из Бaje, Мађарска и The Manchester Metropolitan University, Велика Британија. Пројекат је трајао 3 године, а спроведене активности водиле су ка хармонизацији и модернизацији курикулума и унапређењу квалитета рада на укљученим високим школама. У току 2016. године је на основу установљеног окрива хармонизације иновирани наставни план и програм на Високој школи који је акредитован и за који је добијена и дозвола за рад. Хармонизовани елементи односе се, пре свега, на наставне садржаје у оквиру постојећих и новоуведених обавезних и изборних предмета, наставне методе које се у оквиру њих реализују, као и на нову литературу, а самим тим и на компетенције које студенти стичу. С друге стране, уведени су значајан број изборних предмета кроз које се одговара на уочену потребу за појачаним компетенцијама за рад у контексту инклузије, ИКТ компетенцијама, компетенцијама драмске педагогије, комуникативним компетенцијама, као и могућношћу да током студија у целини уче енглески језик као страни, с обзиром на то да су уведени изборни курсеви енглеског језика у сваком семестру. При томе, иновирани су и интензивирани стручна (педагошка) и методичка пракса. Дакле, ради се о курикулуму који је у потпуности усаглашен са *Планом хармонизације* усвојеним на нивоу конзорцијума. Основна идеја била је да се, поред хармонизације, наставни план и програм и модернизује, те се кроз систем модула повећа изборност и студентима понуди да, поред општег смера – струковни васпитач, бирају и модуле. Модули су конципирани тако да студентима пружају могућност (уколико се за одређени модул одреде) стицања појачаних компетенција за рад са социјално депривираним децом (педагошки асистент), појачаних компетенција за рад на енглеском језику са децом предшколског узраста (енглески језик на предшколском узрасту) и појачаних компетенција за рад са децом јасленог узраста (струковни васпитач деце јасленог узраста). Дакле, након добијања дозволе за рад, студенти су уписани на новоакредитовани хармонизовани и модернизовани програм основних студија *Васпитач деце предшколског узраста* који им отвара могућност да се уже профилишу и стекну компетенције које су у складу са потребама тржишта рада. Поред промена у наставним садржајима, реализацији праксе, уведене су и новине у раду са студентима, у смислу интерактивних наставних метода, а настава је почела да се реализује у учионицама опремљеним најсавременијом компутерском опремом и дидактичким средствима, набављеним кроз Темпус пројекат.

С обзиром на изузетну сарадњу коју су високошколске институције развиле током трајања Темпус ТЕАСН пројекта, у току 2016/17. осмишљен је још један предлог пројекта у оквиру Ерасмус+ програма, као наставак сарадње оформљеног конзорцијума. Назив пројекта је *Linking ECEC Theory and Practice: Strengthening Key Competences and Lifelong Learning Services* (акроним SKILLS), чији координатор би била Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду. Иако је добио солидне оцене на евалуацији, предлог пројекта, на жалост, није прошао селекцију.

Када говоримо о међународним пројектима, треба напоменути да је у току 2016/17. године кроз радионице, израду и перманентно ажурирање базе послова, предавања и објављивање билтена настављена и реализација *Жан Моне* пројекта у сарадњи са Универзитетом *Ioan Slavici* из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру *ERASMUS+* програма *Jean Monnet*. У оквиру овог пројекта је у новембру 2016. на Високој школи у Вршцу је организовано предавање и радионица под називом *Иновативни поступци за побољшање услова укључивања младих на тржиште рада – фокус на случај Србије*, на којима су учествовали студенти и професори Универзитета *Ioan Slavici* из Темишвара, представници Универзитета Politehnica из Темишвара, као и студенти и професори Високе школе.

Током академске 2016/17. године Висока школа је наставила ангажовање на јачању услова за још један облик укључивања у Erasmus+ програм – *Кључну акцију 1* (Key Action 1). Наиме, потписивањем Интеринституционалног споразума са Универзитетом у Араду (Румунија), Универзитетом у Марибору (Словенија), Универзитетом у Јашју (Румунија), Универзитетом у Алба Јулији (Румунија), Висока школа је проширила учешће у Erasmus+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита у овим високошколским институцијама.

У складу са чињеницом да је Висока школа у Вршцу јединствена високошколска установа у региону у којој се настава одвија и на ромском језику, тим Школе био је у току 2014/15. године укључен у осмишљавање и разраду још једног предлога међународног пројекта, који је у току 2015/16. године и одобрен, те је у току 2016/17. трајала његова реализација. Ради се о пројекту чији је назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – РЕЦИ), на којем је Висока школа један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носиоца пројекта и удружења *WebIn* из Београда и *Pralipe* из Пирота. Пројекат је одобрен у оквиру IPA програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*. Партнерска улога Високе школе огледала се у анализи постојећег стања у области предшколског васпитања и образовања и планова и програма који се реализују у предшколским установама у општинама које пројекат обухвата, чији резултати су објављени у виду извештаја, изради и објављивању двојезичног приручника за васпитаче, менторству студената који на Високој школи студирају на ромском језику, организацији обуке за васпитаче у општинама Прокупље, Бела Паланка и Књажевац, као и за студенте Високе школе, организацији боравка ромских студената у предшколским установама у општинама обухваћеним пројектом, током којег је реализована њихова стручна пракса и сарадња са тамошњим ромским заједницама.

У току 2016/17. године завршена је реализација још једног пројекта у оквиру програма IPA Cross-Border Cooperation Programme. Назив пројекта је *Smart Children Network* (MIS-ETC code 1286), а Висока школа је била један од партнера. Носилац пројекта је Предшколска установа из Панчева, а партнер из Румуније је Предшколска установа из Решице. Експертска улога Високе школе огледала се у реализацији истраживања које је верификовало методе рада са предшколском децом које подстичу креативну продукцију (НТЦ програм), а које је спроведено са обе стране границе у два вртића. На основу креираних инструмената и након инструктаже васпитача, вршено је иницијално и финално тестирање предшколске деце, на основу ког је израђена детаљна студија презентована на Завршној конференцији пројекта. Поред тога, студенти високе школе, као будући васпитачи, били су укључени у обуке за рад према НТЦ програму. Реализација пројекта почела је у марту 2016. године, а пројекат је трајао до краја 2016. Након редовног извештавања о реализацији пројекта, по завршетку пројекта израђен је и финални извештај који је позитивно оцењен.

У току школске 2016/17. године тимови Високе школе осмислили су више предлога пројеката за конкурсе које је расписивао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој од којих су 2 изабрана за финансирање/суфинансирање: *Међународна научно-стручна конференција студената*

„Савремени изазови у дидактици и образовању“ по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и *Стратегије подстицања креативности на раном узрасту* по основу Јавног конкурса за финансирање развојноистраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017. години.

Комисија за квалитет у току школске 2016/167. године редовно се састајала и разматрала примену стандарда за унапређење квалитета студијских програма. Активно учешће у Комисији имали су и студенти. У остваривање квалитета студијског програма укључени су сви запослени на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу.

Висока школа је успоставила структуру за обезбеђење квалитета коју ће перманентно изграђивати и унапређивати. Статутом Високе школе утврђују се послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри. На Високој школи је оформљена Комисија за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Комисија је формирана из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Имајући на уму да се ради о изузетно сложеној појави која се састоји из великог броја релевантних чинилаца, праћење и унапређивање квалитета рада Високе школе схваћено је као процес који се, свакако, не може ограничити само на рад Комисије за обезбеђење квалитета. Овде се, пре свега, мисли на свеукупне напоре Високе школе, који су претходних година уложени у обезбеђивање што квалитетнијег наставног кадра, подршку њиховог научног и стручног усавршавања, као и њихово укључивање у пројекте које подржава Министарство за науку и Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, унапређивање материјалних услова у школи, осавремењивање библиотечког фонда, чињеницу да Висока школа као институција у школској 2016/17. имала три акредитованих програма стручног усавршавања радника у образовању акредитованих од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања, и то *Физичком активношћу против вршњачког насиља, Унапређивање писменог изражавања ученика са ортографског аспекта и Таксономија у функцији оцењивања*.

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета у току школске 2016/167. године било је неизоставно јер су они најзаинтересованији да добију квалитетно образовање са којим ће моћи квалитетно да обављају послове за које се школују. Њихова улога је двострука – поред тога што су њихове процене биле обухваћене анкетама које се на Високој школи спроводе и представљају основу за увођење мера које се оцене као неопходне, студенти су учествовали у доношењу одлука о мерама које се предузимају за унапређење квалитета. Резултати студентског вредновања користили су се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса и инкорпорирани су у креирање опште политике у области обезбеђења и унапређења квалитета. Студентско вредновање у школској 2016/17. године спроводило се путем анонимних писмених упитника, у складу са Акционим планом. Анкетирање је спроведено на пригодном узорку студената Високе школе. Упитници су се односили на педагошки рад сваког наставника за сваки предмет који предаје, квалитет наставног процеса и друге чиниоце релевантне за обезбеђивање квалитета и спроведени су са студентима прве, друге и треће године, као и са дипломираним студентима.

Висока школа струковних студија за васпитаче усвојила је Стратегију обезбеђивања квалитета која је на сајту доступна јавности. Статутом школе је у оквиру послова и задатака свих субјеката који су задужени за осигурање квалитета одређено и доношење и спровођење стратегије, стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета. Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени у Школи и студенти. Они раде на обезбеђењу квалитета кроз одговарајућа тела.

Субјекти обезбеђења квалитета су:

1. Комисија за обезбеђивање квалитета
2. Наставно веће
3. Катедре
4. Ненаставно особље
5. Студентски парламент итд.

Комисију за обезбеђење квалитета чине запослени из редова наставног и ненаставног кадра: доц. др Јелена Пртљага, директорка школе, проф. др Александар Стојановић, доц. др Тања Недимовић, др Наташа Стурза–Милић, др Еуђен Чинч, Биљана Вујасин, наставник практичне наставе, Адријан Божин, наставник практичне наставе, Зоран Марјанов, референт за студентска питања. Такође, чланови Комисије су и три представника студената – Алекса Урошев, Дејана Вујиновић, Марија Ђуричић.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У оквиру Стандарда 1, у школској 2016/17. години реализоване су следеће активности предвиђене Акционим планом, у складу са предвиђеним роковима, носиоцима активности и лицима одговорним за реализацију активности:

- Активности усмерене ка акредитацији установе као и на програму струковних мастер студија – *мастер струковни васпитач*;
- Спровођење анкета и упитника предвиђених Акционим планом;
- Утврђивање школског календара рада као и распореда наставе и вежби;
- Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Анализа квалитета научно – истраживачког, уметничког и стручног рада као и усвајање превентивних и корективних мера;
- Планирање нових наслова Издавачке делатности и контрола издавачке делатности;
- Активности усмерене на унапређивању часописа *Истраживања у педагогији* и његовом уврштавању у више међународних научних база;
- Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром Високе школе, планирање кадровске стратегије Високе школе;
- Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера;
- Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци;
- Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Израда годишњег извештаја о раду Школе као и Програма рада Школе;
- Израда и усвајање годишњег финансијског плана;
- Оцена укључености студената у процес самовредновања;

Реализоване активности су у складу са Статутом установе и Стратегијом обезбеђења квалитета. У оквиру Стандарда 1 у току школске 2016/17. године, у склопу свакодневних активности, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” и сви њени запослени континуирано су радили на побољшању и корекцији активности на којима су ангажовани.

Акциони план

Стандард	Активност	Рок	Субјекти
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће, директор, катедре
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно веће, директор, катедре
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђивање квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, катедре
3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно веће, катедре
4.	Спровођење анкете студената о	за студенте	Комисија за квалитет (др

	процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	Комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодаваца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Континуирано током године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти, васпитачи, директори вртића
	Анализа успешности студената	једном у току године	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, Наставно веће, Студентски парламент
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), Наставно веће (разматра и усваја календар рада)
	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15. септембар, на почетку пролећног семестра – 1. Фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, Наставно веће (разматра распоред), Комисија за квалитет, Студентски парламент
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у току године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	катедре, Наставно веће, директор, студенти
6.	Анализа квалитета научно-истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера	15. октобар	наставници, катедре, Комисија за квалитет, директор, Наставно веће

	Планирање нових наслова издавачке делатности	На почетку школске године	Комисија за издавачку делатност, директор школе, Наставно веће, комисија за квалитет
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	На почетку школске године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, катедре, студенти
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, наставно веће, студенти
8.	Анализа уписа студената	септембар	Комисија за упис, директор, Комисија за квалитет (др Наташа Стурза Милић), наставно веће, студенти
	Анализа квалитета студентске педагошке праксе – хоспитовања и самосталне праксе	Децембар и јун	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), директор, предшколске установе, васпитачи, студенти
	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), референт за студентска питања, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	студенти, Комисија за квалитет (др Н. Стурза-Милић), наставници, директор
9.	Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци.	континуирано током целе године	Наставно веће, катедре, библиотекар, Комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица, физкултурне сале, вежбаоница	континуирано	директор, Наставно веће, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти

10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	Фебруар за 1,3,5 семестар Јун – 6 семестар Октобар – 2,4 семестар	Комисија за квалитет (др Ј. Пртљага), Наставно веће, студенти
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Комисија за квалитет, (др Ј. Пртљага), Наставно веће, студенти
12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	Фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), Наставно веће, студенти
14.	Анализа доступности информација о контроли квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	Комисија за квалитет, Наставно веће

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” вршило се на основу анализе значајних чинилаца. Контрола квалитета ослањала се на конкретне и проверљиве елементе као што су оствареност циљева и очекивања. Посебна пажња усмеравана је на:

- квалитет извођења наставе,
- спровођење испита (као и дипломских и специјалистичких испита),
- успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета,
- организацију и анализу квалитета стручне праксе,
- организацију и анализу квалитета научног рада (истраживања, пројекти, конференције и др.),
- број и квалитет дипломираних студената,
- квалитет појединачних уџбеника,
- број наставника, сарадника и студената по групама,
- просторне капацитете и опремљеност,
- праћење ефикасности примене различитих процедура провере квалитета,
- доношење нових правилника и докумената у циљу повећања квалитета студирања на Високој школи „Михаило Палов” и сл.

У оквиру Стандарда 2 у току школске 2016/17. године чланови Комисије за обезбеђење квалитета и сви остали релевантни субјекти у Школи трудили су се да поштују Акциони план активности са роковима за извршење квалитета. У протеклој школској години, у планираним роковима реализоване су све активности предвиђене Акционим планом.

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно. Студенти су учествовали у раду Комисије за квалитет (Дејана Вујиновић, Марија Ђуришић и Алекса Урошев, сви студенти 2. године), као и у раду Наставног већа и Савета школе. Студенти су активно учествовали у раду Студентског парламента (доносили одлуке које се односе на унапређење квалитета рада, обавештавали студенте, чланове Студентског парламента о важним питањима која су се односила на праћење и осигурање квалитета, учествовали у свим фазама процеса анкетања студената, учествовали у раду конференција, семинара и радионица који се односе на унапређење квалитета рада и друго.

Циљ студентског вредновања педагошког рада наставника Високе школе јесте формирање мишљења студената о педагошком раду наставника, о објективности оцењивања, о процени услова и организације студијских програма и др., а резултати студентског вредновања користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као део опште политике у области обезбеђења квалитета. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом, у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Божића, члана Комисије за квалитет. Наводимо анкете које су предвиђене Акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета и које су обављене и анализирани у току школске 2016/17. године:

- Студентска евалуација услова и организације студијског програма извршена је у периоду од 22.10. до 24.10.2016. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали различите услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 65 студената све три године студија.
- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у периоду од 22. 10. до 24. 10. 2016. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали различите аспекте објективности оцењивања на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 86 студената све три године студија.
- Студентска евалуација рада наставника и ненаставног особља вршена је два пута у току школске године, после сваког семестра. Коришћен је метод анкете. Студенти су вршили оцењивање појединих аспеката рада наставника и ненаставног особља на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 348 студената све три године

студија. Прва година, први семестар -78; прва година, други семестар – 74; друга година, трећи семестар - 55; друга година, четврти семестар – 53; трећа година, пети семестар – 45 и трећа година, шести семестар - 43 студента.

- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења за све наставне предмете прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Врицу*, током октобра 2016. год. Испитивање је извршено на узорку од 74 студента. Од тога, 56 студената друге године и 18 студената треће године на програму Струковни васпитач. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.
- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења за све наставне предмете прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Врицу*, током октобра 2016. год. Испитивање је извршено на узорку од 73 студента на програму Васпитач деце предшколског узраста. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.
- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења за све наставне предмете прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Врицу*, током октобра 2016. год. Испитивање је извршено на узорку од 10 студената на програму Васпитач деце јасленог узраста. Од тога, 6 студената друге године и 4 студента треће године. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.
- Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Врицу*, током октобра 2016. год. Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена. У испитивању је учествовало 68 студената све три године студија. Од тога 33,9% студената прве, 27,4 друге и 38,7% студената треће године студија. Просечна оцена током досадашњих студија за узорак у целини износи 8,18.
- Током школске 2016/2017. год. анкетирано је 68 дипломираних студената. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне оспособљености, према степену изражености тих компетенција.

Комисија за квалитет донела је одлуку у вези са прецизирањем скале оцена која ће се користити приликом анализе студентских анкета: 4,51 – 5,00 – одличан; 3,51 – 4,50 – врло добар; 2,51 – 3,50 – добар; 2,01 – 2,50 – довољан; испод 2,00 – не задовољава. У складу са овом мером, резултати анкета анализирани су на састанцима Комисије за квалитет, свих Катедара, Студентског парламента и Наставног већа и предузете су превентивне и корективне мере.

У току школске 2016/17. године конкретизована је улога ненаставног особља (правника Високе школе) у погледу сталне обавезе да континуирано прати и прослеђује материјал актуелних законских одредаба и обавештава чланове Комисије за квалитет о истим. Сходно томе, у току претходне школске године континуирано је праћен сајт Комисије за акредитацију са циљем усаглашавања деловања Комисије за квалитет Школе са актуелним законским одредбама. Повећана је прегледност сајта Високе школе и друге иновације (посебно наглашавамо континуирани рад на унапређењу квалитета сајта и стварања могућности његовог прегледа преко Андроид мобилних уређаја).

Студенти, чланови Комисије за квалитет, на састанцима су истицали потребу да све студенте треба боље упознати са Законом о високом образовању (могућностима организовања апсолвентских рокова, неопходном броју поена за пролазност на испиту, правима и обавезама које студенти имају приликом полагања испита, изменама Закона и сл.). Сходно томе, у протеклој школској години представници Студентског парламента учествовали су на семинару јачања капацитета студентских представника на

Златибору и седницама SKACCC -а. Студенти старијих година, чланови Студентског парламента, више пута су на радионицама и предавањима колеге са млађих година упознавали са радом Студентског парламента. На тај начин је остварена предложена мера Комисије за квалитет из претходног евалуационог периода. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/jacanje-kapaciteta-studentskih-predstavnika-seminar-na-zlatiboru/>

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/predstavnice-studentskog-parlamenta-juventas-prisustvovale-xiv-sednici-skass/>

У току протекле школске године интензивно се радило на припреми материјала за нови мастер студијски програм: Струковни мастер васпитач, који је у прописаном термину предат Комисији за акредитацију.

У току протекле школске године усвојени су следећи правилници и акта:

Skills improvement strategy – Стратегија развоја вештина наставника - Планирање кадровске политике у складу са стратегијом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Strategija-razvoja-vestina-Skills-improvement-strategy.pdf>

Извештај о раду за школску 2015/16. и Програм рада Високе школе за 2016/17. годину.

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/Izvestaj-o-radu-skole-2015-16.pdf>

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/Program-rada-skole-2016-17.pdf>

Унапређен је Јавно публикован документ – Публикација установе (дан последње промене 21.11.2016. год.).

http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/Prilog_1.1.pdf

Током 2016/17. су измењени, допуњени и донесени следећи општи акти установе:

- Статут Високе школе је измењен у погледу услова дужине стажа у Високој школи за избор директора школе и регулисање у чијој надлежности је доношење Правилника о раду ;
- Правилник о избору у звање је измењен у погледу избора у више звање кандидата којем није истекло ниже звање;
- Акт о систематизацији радних места са описом радних обавеза је усклађен са предметима из нове акредитације;
- Усвојен је Правилник о раду који је заменио до тада важећи Колективни уговор;
- Правилник о упису на студијске програме је измењен одређивањем услова за упис на струковне мастер студије.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 2:

- Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета су јавно доступни, али их је неопходно додатно промовисати
- Наставак редовних ревизија свих донетих општих аката из области обезбеђења квалитета
- Континуирано унапређење студентских анкета, њихове примене и обраде
- Веће ангажовање студената у вези са унапређењем, обрадом и анализом студентских анкета
- Могућност увођења електронског попуњавања и обраде студентских анкета
- Едукација субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, нарочито, студената
- Појачана и конкретизована улога нових чланова Комисије за квалитет и осталих субјеката, нарочито, студената, сарадника и млађих наставника и ненаставног особља.

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда у току школске 2016/17 године

У току школске 2016/17. године Комисија за квалитет пратила је извођење наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, квалитет наставног кадра, број наставника, сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и успешност полагања одређених предмета. Комисија је наставила прикупљање повратних информација од дипломираних студената и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењиве и корисне), проверавала савременост програма и усклађеност са европским стандардима у одговарајућој области.

Комисија за обезбеђење квалитета у току школске 2016/17. године је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање као и на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.

На Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу у току школске 2016/17. године спроведене су следеће анкете намењене студентској евалуацији:

- Студентска евалуација рада наставника и ненеаставног особља
- Студентска евалуација објективности
- Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма
- Студентска евалуација појединачних наставних предмета и процени оптерећења
- Студентска евалуација органа управљања Високом школом
- Анкетирање дипломираних студената о раду Школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад

Повратне информације о компетенцијама дипломираних студената, континуирано током школске 2016/17. године, обезбеђиване су на два начина:

- на основу упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, и
- на основу прибављених мишљења предшколских установа о компетенцијама студената који су студије завршили на Високој школи струковних студија за васпитаче »Михаило Палов»

У оквиру улоге студената у самовредновању и провери квалитета Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, њихови представници су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао Студентски парламент; они се редовно позивају на седнице Комисије за обезбеђење квалитета, на којима активно учествују. Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије износе своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет. У сарадњи са студентима и свим запосленима, у току школске 2016/17. године континуирано су се предузимале мере и поступци за обезбеђивање максималног учешћа свих релевантних фактора у анкетирању.

У протеклој школској години извештаји о резултатима студентског вредновања и самовредновања наставника достављени су и катедрама, као и Наставном већу Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” који чине и наставници и студенти. Управо је Наставно веће и предложило, а касније и прихватило мере које се односе на унапређење квалитета. Описани механизми пружају критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

- Поспешивање активности Студентског парламента и активног учешћа студената у раду Комисије за квалитет ради заједничког и континуираног рада на унапређивању квалитета на Високој школи;
- Укључивање већег броја запослених, наставног и ненаставног особља у активно осмишљавање предлога и спровођење активности усмерених на побољшавање квалитета на Високој школи;
- Веће укључивање наставника и студената као и других релевантних чинилаца у анализу и упоређивање механизма и процедура провере и контроле квалитета на европским високошколским установама, ради предлагања мера за побољшање квалитета рада на Високој школи;

- Успостављање даље међународне сарадње на пољу академске размене и размене ненаставног особља ради усавршавања у области европских искустава у обезбеђивању и унапређивању квалитета рада на Високој школи.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У току школске 2016/17. године Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу реализовала је наставу на три програма струковних студија (*Васпитач деце предшколског узраста*, *Струковни васпитач* и *Струковни васпитач деце јасленог узраста*) и на једном програму специјалистичких студија (*Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*). Настава се одвијала на српском, румунском и ромском језику. У Табели 4.1. налази се листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената у школској 2014/15., 2015/16. и 2016/17. години. Приликом акредитације студијских програма посвећена је значајна пажња упоредивости студијских програма са курикулумима сродних страних високошколских установа у земљи и иностранству.

У току школске 2016/17. године настављено је спровођење механизма праћења квалитета студијских програма кроз рад Комисије за обезбеђење квалитета чија надлежност је утврђена Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”. Редовна и периодична евалуација програма одвијала се кроз студентску евалуацију, као и кроз самоевалуацију наставника. Комисија је била одговорна и за предлагање мера за унапређење успешности програма, док су основни стандарди праћења квалитета дати у документу *Политика обезбеђења квалитета*. Значајно је нагласити да су, поред наставног и ненаставног особља, чланови комисије и студенти Високе школе.

Контрола квалитета студијских програма обухватала је предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, као и квалитета педагошке праксе. Настављено је редовно и систематично праћење процедура и политике уписа студената, метода поучавања, начина провере знања и исхода и компетенција које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања. У току школске 2016/17. године посебна пажња посвећена је улози студената у праћењу и контроли квалитета, обезбеђена је њихова активна улога и оцена квалитета програма путем упитника, који садрже елементе вредновања структуре и садржаја студијског програма, као и радно оптерећење студената. Такође, представници студената активно су учествовали у раду Комисије за квалитет, Наставног већа и Савета високе школе.

Висока школа струковних студија за васпитаче у Вршцу у школској 2016/17. години успоставила је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања кроз пажљиво изbalансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари). Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму основних студија *Васпитач деце предшколског узраста* и на студијском програму специјалистичких студија – *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* приказани су у табелама мапирања предмета. Садржаји и организација наставних програма основних и специјалистичких студија које се реализују на Високој школи, садржаји њима обухваћених курсева, предвиђене наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања студената у функцији су обезбеђивања планираних исхода учења. Посебна пажња посвећена је времену потребном за припрему за наставу, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности (у оквиру Катедри и Наставног већа). Тежиште се са предавања преносило се на сарадњу са студентима која се спроводила кроз партнерски однос студента и професора, менторски рад и самостални рад студената. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима. У исто време, програми су конципирани тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студендова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напредовања, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија.

Опис активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Васпитач деце предшколског узраста*:

Предмет:	Предшколска педагогија
Предавања:	2 часа недељно
Вежбе:	2 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	30 Број радних сати у семестру
Вежбе:	30
Припрема за наставу:	10+10
Колоквијум	10
Завршни испит – писмени:	15
Завршни испит – усмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	120 часова - 4 ЕСПБ

Опис активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на конкретном примеру једног предмета у оквиру студијског програма *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*:

Предмет:	Методика развоја говора и припрема за почетак читања и писања
Предавања:	1 час недељно
Вежбе:	3 часа недељно
Број радних недеља:	15
Предавања: Обавезе студента	15 Број радних сати у семестру
Вежбе:	45
Припрема за наставу:	20+20
Семинарски рад	10
Колоквијум	10
Завршни испит – усмени:	15
Завршни испит – писмени:	15
Укупно часова: БРОЈ ЕСПБ (Часова/30)	150 часова - 5 ЕСПБ

Увид у то да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената може се добити на основу података који следе. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита.

Просечно оптерећење студената изражено на скали од 1 до 5 и у сатима потребним за припрему испита и предиспитних обавеза из појединих предмета

Предмет	Просечно оптерећење на скали 1-5	Просечно оптерећење у сатима
Развојна психологија	2.10	10-20
Општа психологија	2.07	10-20
Педагошка психологија	3.44	20-30
Психопатологија развојног доба		
Примењена развојна психологија	1.00	до 10
Ментално здравље	2.00	10-20
Здравствена нега	1.20	до 10
Дечја физиологија са основама анатомије	1.00	до 10
Дидактичка средства у вртићу	1.00	до 10
Рад са децом са посебним потребама		
Педагошка документација	1.57	10-20
Методика в.о. рада	3.20	20-30

Вртић као отворени систем	1.75	10-20
Предшколски курикулум	1.00	до 10
Методика упознавања околине1		
Методика упознавања околине 2		
Информатички практикум	1.26	до 10
Методика развоја почет. матем. појмова 1		
Методика развоја почет. матем. појмова 2		
Породична педагогија	3.22	20-30
Општа педагогија	2.50	20-30
Педагошке теорије	2.83	20-30
Развој идеја о предшколском васпитању		
Припрема деце за полазак у школу		
Рана идентификација даровитости		
Методика упознавања околине 1		
Методика упознавања околине 2		
Предшколска педагогија	3.50	30-40
Методика в.о. рада	4.20	30-40
Методологија педагошких истраживања		
Дидактичке игре		
Методика физичког васпитања 1		
Методика физичког васпитања 2		
Моторика деце предшколског узраста	2.64	20-30
Вокално-инструментални практикум 1	1.15	до 10
Вокално-инструментални практикум 2	1.61	10-20
Методика музичког васпитања 1	1.75	10-20
Методика музичког васпитања 2		
Хор	1.73	10-20
Вокално-инструментални практикум 1,2,3 (на ромском)	1.00	до 10
Методика музичког васпитања 1 (на ромском)	2.00	10-20
Методика музичког васпитања 2 (на ромском)		
Ликовна култура		
Методика ликовног васпитања 1	1.44	до 10
Методика ликовног васпитања 2		
Култура религије	1.00	до 10
Религијски системи	2.40	10-20
Култура дијалога	2.50	20-30
Етика васпитачког позива	2.00	10-20
Историја цивилизације	2.00	10-20
Европски контекст националних култура		
Руски језик 1	1.00	до 10
Руски језик 2	1.00	до 10
Филозофија културе	1.50	10-20
Дечја субкултура		

Филозофија васпитања	1.77	10-20
Социјална заштита деце у породици		
Инклузија социјално депривираних деце	2.20	10-20
Књижевност за децу	2.92	20-30
Методика развоја говора 1		
Методика развоја говора 2		
Методика развоја говора 1 (на румунском)		
Методика развоја говора 2 (на румунском)		
Матерњи језик (румунски)		
Матерњи језик (ромски)	2.00	10-20
Књижевност за децу (на ромском)	4.00	30-40
Методика развоја говора 1 (на ромском)	3.00	20-30
Методика развоја говора 2 (на ромском)		
Европски контекст (на ромском)		
Култура говора (на ромском)		
Језичке игре и драматизација	2.67	20-30
Књижевност за децу (на румунском)		
Култура говора (на румунском)		
Матерњи језик (српски)	2.17	10-20
Енглески језик 1	1.88	10-20
Енглески језик 2	1.85	10-20
Енглески језик 3		
Енглески језик 4		
Немачки језик 1	1.75	10-20
Немачки језик 2	2.20	10-20

На Високој школи у току школске 2016/17. године настављен је процес унапређивања и континуираног осавремењивања постојећих студијских програма који се заснива на развоју науке и уметности и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил, пре свега кроз иновирање постојећих силабуса и коришћењем савремене литературе и научних чланака као обавезне литературе. Подаци приказани у Табели 4.2. датај у прилозима (број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма) указују на благи пад процента дипломираних у односу на број уписаних студената у претходне три године на основним струковним студијама. У школској 2014/15. – 58,2%, а у школској 2015/16. години је 50,8%, а у школској 2016/17. 48,4%. У наредном периоду треба наставити са настојањима да се повећава број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних, што је и до сада био предмет активности чланова Комисије за квалитет и свих запослених на Високој школи. На специјалистичким студијама уочава се супротан тренд – пораст броја и процента дипломираних у односу на број уписаних, и то: у школској 2014/15. 18% у школској 2015/16. години 52% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних), а у школској 2016/17. 68%. На основу анализе ових података, може се уочити тренд повећања броја дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама, чиме можемо бити веома задовољни. Такође, ако посматрамо добијене податке укупно на нивоу школе (и на основним основним струковним и на специјалистичким студијама) у школској 2016/17. години имамо 58,2% дипломираних у односу на број уписаних студената, што је више него у претходној 2015/16. када је тај проценат био 50,9%.

Подаци приказани у Табели 4.3. датај у прилозима, показују да се просечно трајање основних струковних студија у претходне три године задржава тенденцију смањивања, и да је у 2016/17. години просечно трајање студија на основним струковним студијама 3 године и 2 месеца (2014/15. било је 3 године и три

месеца, а 2015/16. 3 године и 2 месеца) . Просечно трајање студија на специјалистичким студијама у школској 2015/16. Износи 1 годину и 1 месец, и се смањило у односу на претходне две школске године, када је било 1 годину и 2 месеца.

У складу са Акционим планом, и ове школске године Висока школа је обезбедила студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 65 студента све три године студија. Резултати ове евалуације приказани су у наставку.

Просечне оцене услова и организације студијског програма (основне струковне студије)

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Међусобна усклађеност предмета на студијском програму	4.27
Оптималност захтева студијског програма	3.88
Студентима је понуђено више изборних предмета	4.34
Исходи (циљеви) сваког предмета су познати	4.55
Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ)	4.24
Детаљи извођења наставе за сваки предмет су познати	4.24
Литература која ће се користити за припрему испита је позната	4.24
Доступност литературе која се користи за припрему испита	3.95
Доступност информације о систему полагања испита и оцењивања	4.49
Оптималност укупног броја недељних часова свих предмета у току семестра	4.07
Благовременост и јавност у обавештавању студената о распореду часова	4.07
Оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма	4.24
Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма	4.73
Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе	4.35
Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе	4.42
Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти	4.05
Укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом	3.95

Анализом резултата свих елемената студијског програма може се уочити да су од 17 елемената који су евалуирани 2 на нивоу одличних (просечна оцена преко 4,50, и то *Исходи (циљеви) сваког предмета су познати* и *Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма*, док су преосталих 15 на нивоу врло добрих (у опсегу су од 3,51-4,50) што потврђује веома висок ниво квалитета услова и организације студијског програма.

У школској 2016/17. години, када се ради о доступности информација о дипломском раду, стручној пракси, студијским програмима и исходима учења, могло би се рећи да су евидентне значајне предности које пружа сајт: <http://www.uskolavrsac.edu.rs>. Успостављена је добра координација између наставника, као и надлежних тела у школи који редовно достављају све информације администратору сајта, који, с друге стране, одмах реагује и благовремено и редовно поставља све пристигле информације на сајт. Захтеве које треба да испуне дипломски и специјалистички радови у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања доступни су студентима на сајту школе (доступно на <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/INFORMATOR-2014-2015.pdf>).

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац је и у току школске 2016/17. године редовно прибављала повратне информације од послодавца, представника Националне службе за

запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма, као и о степену задовољства стеченим квалификацијама дипломаца. Добијене повратне информације указују на високе процене стечених компетенција дипломаца Висока школе.

У Прилогу 4.1. приказани су резултати анкета дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија, тако што су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша.

Просечне оцене које су испитаници дали за њихову оспособљеност у одређеним подручјима васпитачког позива

Подручје васпитачког позива	Просечна оцена
Примена индивидуализације у в.о. раду	4.22
Примена метода којима се подстиче учење као конструкција знања	4.31
Подстицање креативности	4.55
Учешће у мењању структ. предшколске институције у отворен систем васпитања	4.10
Самостално конципирање педагошке теоријске основе за практичан рад	4.31
Рад са децом са посебним потребама	3.22
Планирање в.о. активности	4.10
Израда инструмената за праћење и подстицање напредовања деце	3.53
Планирање и спровођење микро-истраживања	3.04
Диференцијација и индивидуализација в.о. рада	3.57
Сарадња са родитељима и другим субјектима друштвене средине	4.16
Писање стручних радова	3.03
Рад у стручним тимовима васпитача	3.54

Из добијених резултата видимо да су испитаници, у просеку, давали релативно високе оцене за њихову оспособљеност у свим областима васпитачког позива. Анализом резултата свих може се уочити да су од 13 елемената који су евалуирани 10 на нивоу врло добрих (у опсегу су од 3,51-4,50), а само 3 на нивоу добрих и то *Рад са децом са посебним потребама (3,22), Планирање и спровођење микро-истраживања (3,04) и Писање стручних радова (3,03).*

Висока школа кроз Алумни удружење остаје у вези са својим дипломцима, и између осталог, прати њихова постигнућа у каснијем професионалном развоју.

Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 4

- Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената основних струковних студија за испуњавање предвиђених захтева у складу са критеријумима квалитета студијских програма, како би се наставио рад на побољшању успешности њиховог студирања
- И даље подстицати студенте на њихову значајнију укљученост преко својих представника у све процесе контроле и унапређења квалитета на Високој школи;
- Наставити континуирано прибављати повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о задовољству стеченим квалификацијама дипломаца
- Спровести мере појачаног рада у оквиру одговарајућих предмета за подизање компетенција дипломираних васпитача за рад са децом са посебним потребама, планирање и спровођење микро-истраживања и писање стручних радова.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Циљ евалуације стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса. Квалитет наставног процеса мери се преко бројних објективних индикатора.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз професионални рад наставника и сарадника, кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, кроз доношење, поштовање и реализацију програма рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Школа систематски прати спровођење наставног процеса и у том смислу су јасно дефинисани стандарди који се односе на следеће:

- стандарде који се односе на број наставника, структуру радног времена наставника и норму наставника у погледу броја часова предавања;
- стандарде који се односе на задовољење стручних компетенција наставника за извођење наставе по програмима предмета;
- стандарде који се односе на професионални однос наставника према настави и наставном процесу;
- стандарде који се односе на садржај предавања и редовност одржавања предавања;
- стандарде који се односе на методе извођења наставе;
- посебне стандарде који се односе на одржавање вежби;
- стандарде који се односе на распоред часова наставе;
- стандарде који се односе на распоред полагања испита и објављивање резултата испита.

Контрола квалитета наставног процеса заснива се на:

- а) праћењу редовности одржавања наставе, и
- б) оцени квалитета наставе од стране студената анкетирањем.

Контрола квалитета у редовној процедури подразумева праћење наставе од стране директора, као и шефова катедри. У суштини, катедре представљају прву спону у контроли квалитета наставног процеса и његовом сталном унапређењу.

Посебна пажња се водила о чињеници да пропорција предавања, вежби, семинара и праксе студената које изводе и координирају ангажовани наставници и сарадници мора бити балансирана с обзиром на исходе учења. С обзиром да се целокупни аутономан развој студената не остварује само путем наставе, и други видови ангажовања (семинарски радови, укључивање у пројекте, ангажовање на конкурсима које је расписивала Школа, сарадња са различитим удружењима и другим образовним институцијама и сл.) имали су сврху – да се што више студената усмери ка кооперативном односу у учењу, и да са професорима трагају за иновативним методама, односно стратегијама учења и поучавања.

У току претходне школске године, а у складу са стратегијом Школе, перманентно се наставио рад на усавршавању способности саморефлексије наставног особља и стручних служби. На тај начин се стварају услови да запослени критички промишљају о принципима, методама и резултатима свог рада. У складу с тим, резултати студентске евалуације искоришћени су да наставници, сарадници и чланови стручних служби који су оцењени нешто нижим оценама процене шта у свом раду могу да коригују и иновирају и на тај начин подигну квалитет наставног процеса. Квалитет наставе праћен је на више нивоа, почев од самог наставника који је изводи, преко катедре, до Наставног већа, уз посебно узимање у обзир резултата евалуације од стране студената.

Константно се радило на подизању квалитета наставе уз увођење иновативних метода и поступака, нових технологија и идеја, уз активно укључивање студената, како у реализацију, тако и у планирање наставе, респектујући притом, у што је могуће већој мери, жеље и потребе студената. Као и претходне две, академска 2016/17. година обележена је радом на изазовном Темпус пројекту *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia* (број пројекта је 544141-ТЕМПУС-1-2013-1-РС-ТЕМПУС-ЈПЦР, а Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ је носилац пројекта). У складу са активностима обухваћеним Темпус пројектом, настављено је и ангажовања професора и студената на трагању за иновативним методама и дидактичким моделима учења који подстичу еманципаторни однос према учењу. Ово је питање посебно значајно јер се последњих година запажа опадање образовне основе новоуписаних студената што изискује доста времена и труда да се студенти уведу у студије, читање литературе, израду писаних радова, припрему за испите и др. Иновативни потенцијали метода на високошколској настави били су и у претходним годинама једна од упоришних тачака којима се настојао подстаћи потенцијал студената и постићи критички и конструктиван однос према усвајању знања, те се пажња професора и студената и даље усмерава у том правцу. Дакле, настоје се примењивати нови дидактички приступи усвајању садржаја и формирању

нових компетенција, како би се јачао еманципаторни потенцијал и аутономија студената, учењем кроз интеракцију и критички однос према садржајима учења. У складу са интенцијама које су у основи поменутих настојања је и јачање мотивационих и когнитивних аспеката, као и намере да се у високошколској настави подстакне саморефлексивно, самовођено учење студената и подржи слобода деловања личности по узору на савремене филозофске дискусије које воде ка стварању компетенција очекиваних у радном и друштвеном контексту данас.

Стога је на Високој школи у току академске 2016/17. године кроз радионице, израду и перманентно ажурирање базе послова, предавања и објављивање билтена настављена и реализација *Жан Моне* пројекта у сарадњи са Универзитетом *Ioan Slavici* из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру *EPACMUC+* програма *Jean Monnet*. У оквиру овог пројекта је у новембру 2016. на Високој школи у Вршцу је организовано предавање и радионица под називом *Иновативни поступци за побољшање услова укључивања младих на тржиште рада – фокус на случај Србије*, на којима су учествовали студенти и професори Универзитета *Ioan Slavici* из Темишвара, представници Универзитета Политехника из Темишвара, као и студенти и професори Високе школе.

Поред овог изузетно значајног пројекта, на Високој школи у Вршцу је у току 2016/17. године завршена реализација још једног пројекта у оквиру програма ИПА Cross-Border Cooperation Programme. Назив пројекта је *Smart Children Network* (MIS-ETC code 1286), а Висока школа је била један од партнера. Носилац пројекта је Предшколска установа из Панчева, а партнер из Румуније је Предшколска установа из Решице. Експертска улога Високе школе огледала се у реализацији истраживања које је верификовало методе рада са предшколском децом које подстичу креативну продукцију (НТЦ програм), а које је спроводено са обе стране границе у два вртића. На основу креираних инструмената и након инструктаже васпитача, вршено је иницијално и финално тестирање предшколске деце, на основу ког је израђена детаљна студија презентована на Завршној конференцији пројекта. Поред тога, студенти високе школе, као будући васпитачи, били су укључени у обуке за рад према НТЦ програму. Реализација пројекта почела је у марту 2016. године, а пројекат је трајао до краја 2016. Након редовног извештавања о реализацији пројекта, по завршетку пројекта израђен је и финални извештај који је позитивно оцењен.

У складу са чињеницом да је Висока школа у Вршцу јединствена високошколска установа у региону у којој се настава одвија и на ромском језику, тим Школе био је укључен у осмишљавање и разраду још једног предлога међународног пројекта, који је у току 2015/16. године и одобрен, те је у току 2016/17. трајала његова реализација. Ради се о пројекту чији је назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања – РЕЦИ), на којем је Висока школа један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носиоца пројекта и удружења *Web In* из Београда и *Pralipe* из Пирота. Пројекат је одобрен у оквиру ИПА програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*. Партнерска улога Високе школе огледала се у анализи постојећег стања у области предшколског васпитања и образовања и планова и програма који се реализују у предшколским установама у општинама које пројекат обухвата, чији резултати су објављени у виду извештаја, изради и објављивању двојезичног приручника за васпитаче, менторству студената који на Високој школи студирају на ромском језику, организацији обуке за васпитаче у општинама Прокупље, Бела Паланка и Књажевац, као и за студенте Високе школе, организацији боравка ромских студената у предшколским установама у општинама обухваћеним пројектом, током којег је реализована њихова стручна пракса и сарадња са тамошњим ромским заједницама.

У току школске 2016/17. године тимови Високе школе осмислили су више предлога пројеката за конкурсе које је расписивао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој од којих су 2 изабрана за финансирање/суфинансирање: *Међународна научно-стручна конференција студената – „Савремени изазови у дидактици и образовању“* по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и *Стратегије подстицања креативности на раном узрасту* по основу Јавног конкурса за финансирање развојно-истраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017. години. У току је реализација оба горенаведена пројекта.

Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је и ово био један од аспеката који је доприносио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је, како се у извештају даље види, уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексивна саопштавани су, проверавани и вредновани учењем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учењем у пројектима

који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за високо образовање и научно-истраживачку делатност, Покрајинског секретаријата за образовање, управу, прописе и националне мањине – националне заједнице, у оквиру Школе, или других институција. У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2016/17. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања (о акредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>).

У току 2016/17. године велика пажња посвећена је и педагошкој пракси студената, с обзиром на то да је стручна, односно педагошка пракса студената област која заслужује нове приступе на високој струковној школи. У том смислу се кроз више горепомнутих пројеката чија реализација је завршена или је у току приступило истраживању и увођењу ефикаснијих модела педагошке праксе, а кроз новоакредитовани курикулум трајање праксе је продужено. Очекује се да се и обим и квалитет стручне праксе још више подигне кроз активности надоградње основа предвиђених акредитацијом.

Наставничка евалуација наставе у октобру 2017. године указује на висок ниво остварености појединих аспеката наставне активности.

Будући да на квалитет наставе директно утиче знање и оспособљеност наставника, Школа је у протеклом периоду подстицала и подржавала усавршавање својих кадрова усмеравајући их на постдипломске, мастер и докторске студије, као и на бројне семинаре, стручне и научне скупове. Помоћ је институција пружала и при вршењу истраживања, објављивању радова и књига и укључивању у међународну сарадњу (детаљније у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2017/12/Izvestaj-o-radu-skole-2016-17.pdf>

Студенти имају потпун фонд информација о предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и друге релевантне податке потребне за остваривање свих права и успешно извршавање обавеза. Студентима су доступне следеће информације о курикулуму: основни подаци о свим наставним предметима (назив, број ЕСПБ, година), циљеви и исходи учења, садржај и структура предмета, план предавања и вежби, начин оцењивања по сваком предмету. Распоред предавања у Школи је познат пре почетка одговарајућег семестра. Основне информације студентима су доступне на сајту Школе, као и на огласној табли.

У протеклој школској 2016/17. години, од почетка извођења наставе према овим плановима редовно је спровођено праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада.

Комисија за квалитет је, у оквиру овог стандарда, пратила и установила следеће:

- Календарски распоред предавања доступан је студентима;
- Настава се одвија према утврђеном распореду;
- Списак обавезне и допунске литературе доступан на Интернет презентацији Школе;
- Распоред предиспитних консултација истакнут на огласној табли;
- Термини за испите истакнути на огласној табли;
- Евиденција о одржаним испитима се води уредно.

Планови рада по предметима су детаљно разрађени и конципирани према смерницама и упутствима Болоњске декларације, а након добијања акредитације и реакредитације, они су путем сајта Школе стављени на увид и студентима.

Распоред и план наставе спроводили су се доследно у оба семестра претходне школске године. Поред плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената усклађен је и распоред провере знања, те је тако, на захтев Студентског парламента, направљен распоред свих испитних рокова (са терминима испита) који је и од почетка школске године био за целу 2016/17. годину доступан на сајту школе.

Распоред наставе и испита се, увек ажуран, налази на огласној табли Школе за студенте, на посебној огласној табли за наставнике, у студентској служби и на веб-ситу Школе (<http://www.uskolavrsac>). Распоред испита се, такође, може наћи на наведеним местима.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Активности којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника регулисане су посебним програмом.

Квалитетом наставног процеса Школа се бавила и кроз вредновање педагошког рада наставника два пута у току 2016/2017. године (по завршетку оба семестра – парних и непарних).

На основу најновијих резултата анкетања, може се рећи да су студенти врло задовољни наставом која се организује и изводи Школи. У току школске 2016/17. године настављен је рад на подизању квалитета комуникације на релацији наставници – сарадници - студенти на виши ниво, што ће бити настављено и у наредном периоду. Може се рећи да је успостављена двосмерна, партнерска,

отворена комуникација у којој се студенти третирају као равноправни партнери у васпитно-образовном процесу; подигнут је ниво и у директној комуникацији (на настави, на редовним консултацијама...) и у индиректној комуникацији (на сајту Школе су детаљнија, правремена обавештења о распореду предавања, вежби и испита, плану и програму, резултатима испита, заказаним терминима хоспитовања и самосталне праксе са појединачним вежбањима; фиксиран је распоред испита за годину дана унапред...).

Такође, настављен је рад на имплементацији стратегије по којој се студенти Високе школе струковних студија за васпитаче третирају као субјекти наставног процеса, односно у складу с чињеницом да треба да буду у центру свих активности у Школи које су у служби њиховог личног успеха и функционисања у друштвеној средини. Редовно се спроводило праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада. Након учовања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе. Поменуте евалуације од стране студената (анкета) показале су да су наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступали професионално, студенте стављали у центар свих активности и имали коректан однос према њима.

Резултати показују да су студенти најзадовољнији припремљеношћу наставника за наставу (просечна оцена: 4,36), као и начином на који они излажу градиво (4,19). Високом оценом 4,26 студенти су оценили наставнике да одговарају на студентска питања и да воде рачуна о њиховим коментарима. Темпо излагања градива, прегледност излагања и истицање најбитнијих делова градива, оценили су оценом 4,19.

Према оценама студената, овој групи одговора припада "тачност и редовност долажења наставника на наставу" (4,13). Нешто нижим оценама, студенти су оценили тврдње који се се тичу оцена које су им дали наставници, тј. сматрају да оне одговарају нивоу показаног знања (3,15).

У току претходне школске године, као и раније, бирани су најбољи дипломски радови студената. Студенти су учествовали и у организацији 23. округлог стола посвећеног проблематици даровитости.

Добијени налази допуштају извођење закључка да су студенти, у просеку, углавном задовољни радом наставника. Генерални закључак је да резултати ове анкете могу бити од користи у даљем раду свих наставника и њиховом континуираном стручном и методичком усавршавању. Уочене слабости ће послужити као основа за извођење одређених препорука и предлога мера за њихово превазилажење.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Стандардизованост и перманентна контрола квалитета основних елемената наставног процеса као што су припремање наставе, избор метода наставе и учења, предавања, вежбе, учбеници, оцењивање, семинарски радови, дипломски радови, специјалистички радови. Компетенције и професионални однос наставника и сарадника према студентима. Доступност потпуног фонда информација о студијским програмима, курикулуму, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту, о терминима и плановима реализације наставе и других релевантних података.
W (Слабости)	Недовољно активна партиципација студената у моделовању наставног процеса.
O (Могућности)	Подстицање професионалног развоја наставника и сарадника. Примена метода интерактивног учења као што су тимски рад, групни пројект метод, кооперативно учење, радионичарски облик рада. Подстицање активног учења. Интензивније увођење савремених образовних технологија у наставни процес. Подстицање дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.
T (Препреке)	Недовољна обученост дела наставника за примену савремених образовних технологија.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 5

Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе.

Потребно је транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса. Дефинисани стандарди морају бити довољно конкретни и прецизни да би могли да се користе као механизам за обезбеђење нивоа квалитета. Са друге стране, они не смеју бити сувише уски да не би ограничили креативност и слободу у раду наставника и сарадника.

Може се закључити да је Школа испунила захтеве стандарда 5 и обезбедила организациону структуру за праћење квалитета наставног процеса. У будућем раду и даље треба пратити испуњење планова, радити годишње анализе квалитета наставног процеса и вршити потребна побољшања (интензивирати стручно усавршавање неких наставника које ће помоћи развој њихових компетенција – посебно дидактичко-методичких; укључити више актера наставног процеса, како наставника, тако и студената, у праћење квалитета наставног процеса).

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Како Висока школа, нажалост, ни у току 2016/17. године није могла да се региструје као НИО, а то значи ни да равноправно као високошколска институција конкурише код Министарства просвете, науке и технолошког развоја за пројекте расписиване од стране овога министарства, велики део њених стручних капацитета усмерено је ка научним и стручним пројектима које је финансирао Покрајински секретаријат за науку или ЕУ, чији су се циљеви односили на подизање квалитета рада Високе школе у целини, са посебним акцентом на подизање квалитета компетенција студената кроз иновирање наставних метода и садржаја, као и на унапређење капацитета наставног особља. Један од стручних пројеката, који је подразумевао и садржаје научних, истраживачких корака је ТЕМПУС. Број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR и одобрен је у оквиру шестог позива програма Темпус IV. Назив пројекта је *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia*, а Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” је носилац, односно координатор пројекта. Остали чланови конзорцијума су високе школе струковних студија за образовање васпитача из Крушевца, Новог Сада и Сремске Митровице, удружење *Western Balkans Institute* из Београда и три партнера из Европске уније: Универзитет у Марибору (*Univerza v Mariboru*), Словенија, *Eötvös József Főiskola* из Баје, Мађарска, Универзитет Метрополитен (*The Manchester Metropolitan University*), Велика Британија. Предвиђено је да пројекат траје 3 године, а да активности које се спроведу у оквиру пројекта воде ка хармонизацији курикулума и унапређењу рада на укљученим високим школама.

Када говоримо о међународним пројектима, треба напоменути да је у току 2016/17. године кроз радионице, израду и перманентно ажурирање базе послова, предавања и објављивање билтена настављена и реализација Жан Моне пројекта у сарадњи са Универзитетом Јоан Славич из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта је *EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states* који је одобрен у оквиру ЕРАСМУС+ програма Жан Моне. У оквиру овог пројекта је у новембру 2016. на Високој школи у Вршцу је организовано предавање и радионица под називом *Иновативни поступци за побољшање услова укључивања младих на тржиште рада – фокус на случај Србије*, на којима су учествовали студенти и професори Универзитета Јоан Славич из Темишвара, представници Универзитета Politehnica из Темишвара, као и студенти и професори Високе школе.

Трећи међународни пројекат реализован у школској 2016/17. години је: *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школовања), на коме је Висока школа један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носилац пројекта, и удружења *WebIn* из Београда и Пралипе из Пирота. Пројекат је осмишљен у оквиру ИПА програма и на евалуацији је у оквиру линије *EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*.

У току 2016/17. године завршена је реализација још једног пројекта у оквиру програма IPA Cross-Border Cooperation Programme. Назив пројекта је *Smart Children Network* (MIS-ETC code 1286), а Висока школа је била један од партнера. Носилац пројекта је Предшколска установа из Панчева, а партнер из Румуније је Предшколска установа из Решице. Експертска улога Високе школе огледала се у реализацији истраживања које је верификовало методе рада са предшколском децом које подстичу креативну продукцију (NTC програм), а које је спроводено са обе стране границе у два вртића. На основу креираних инструмената и након инструктаже васпитача, вршено је иницијално и финално тестирање предшколске деце, на основу ког је израђена детаљна студија презентована на Завршној конференцији пројекта. Поред тога, студенти високе школе, као будући васпитачи, били су укључени у обуке за рад према NTC програму. Реализација пројекта почела је у марту 2016. године, а пројекат је трајао до краја 2016. године. Након редовног извештавања о реализацији пројекта, по завршетку пројекта израђен је и финални извештај који је позитивно оцењен.

У току школске 2016/17. године тимови Високе школе осмислили су више предлога пројеката за конкурсе које је расписивао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој од којих су 2 изабрана за финансирање/суфинансирање: *Међународна научно-стручна конференција студената* и *„Савремени изазови у дидактици и образовању“* по Конкурсу за суфинансирање образовних програма/пројеката установа високог образовања чији је оснивач АП Војводина и Стратегије подстицања

креативности на раном узрасту по основу Јавног конкурса за финансирање развојноистраживачких пројеката високих струковних школа у АП Војводини у 2017. години.

Током претходне академске 2016/17. године Висока школа је наставила укључивање у Еразмус+ програм размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка. Висока школа је наставила ангажовање на јачању услова за још један облик укључивања у Еразмус+ програм – Кључну акцију 1 (Key Action 1). Наиме, потписивањем Интеринституционалног споразума са Универзитетом у Араду (Румунија), Универзитетом у Марибору (Словенија), Универзитетом у Јашију (Румунија), Универзитетом у Алба Јулији (Румунија), Висока школа је проширила учешће у Еразмус+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита у овим високошколским институцијама.

Тако су три студента и два професора Високе школе била у току 2016/17. године на размени на Факултету за образовне науке и социјалну заштиту Универзитета „Аурел Влајку“ у Араду (Румунија), док су 3 професора и један студент из Арада били на Високој школи у Вршцу кроз Еразмус+ програм размене. На Универзитету „Alexandru Ioan Cuza“ у Јашију (Румунија) боравила су три наша студента, као и два професора. Почела је и реализација мобилности са Универзитетом у Марибору кроз мобилност професора – 2 професора са Високе школе боравила су и држала предавања на Педагошком факултету у Марибору (Словенија), а исто тако су 2 професора са Педагошког факултета у Марибору кроз Еразмус+ програм имала предавања на Високој школи у Вршцу. У овом тренутку одобрена је стипендија за мобилност једне наше студенткиње на Педагошки факултет у Марибору. У току 2016/17. године потписан је протокол и почела је реализација мобилности са Високим школом за васпитаче и одгојитеље у Трондхајму (Норвешка), тако да се тренутно тамо налази наш студент Алекса Урошев, а очекујемо да се ускоро створе услови за отпочињање мобилности професора.

Из Табеле 6.2. Списак наставника и сарадника запослених и ангажованих у високошколској установи, учесника у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство науке (назив пројекта), за школску 2016/17. годину. види се да је укупно било 16 наставника и сарадника на међународним и 10 наставника и сарадника на домаћим пројектима. У просеку је 53.3% професора учествовало на међународним, а 33.3% на домаћим пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, односно Покрајински секретаријат за науку Војводине.

Значајна је напомена да је у току 2016/2017. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој кроз *Конкурс за суфинансирање учешћа на научним скуповима и боравка у иностранству научно-истраживачких радника.*

Посебна пажња и у токе ове школске године посвећена је континуираном подстицању младих сарадника и асистената Школе у њиховом образовно-научном раду. У складу са тим, значајан је податак да је у претходној школској години ангажовано четири асистента (студенти докторских студија) и три сарадника у настави (студенти специјалистичких односно мастер студија). Подршка сарадницима и асистентима била је усмерена како на њихово даље усавршавање, тако и на њихово укључивање у научно-истраживачку (и уметничку) делатност Школе. Свој допринос млади сарадници и асистенти су исказали кроз писање научних радова, учешћа на научним скуповима али и учешћа на међународним хорским такмичењима. Осим тога, сарадници и асистенти дали су свој допринос и у организацији Округлог стола, међународне научно-стручне конференције студената и раду са представницима студентског парламента (као и Алумни клуба). Школа ће и у наредном периоду наставити да подстиче и подржава активно учешће и развој младих сарадника и асистената.

Као један од значајних аспекта подизања квалитета рада убраја се издавачка делатност Школе, у оквиру које је у току 2016/17. године објављен значајан број наслова. Поред тога, саставни део издавачке делатности односи се на уређивање часописа Истраживања у педагогији који се пет година објављивао двојезично, на српском и енглеском, а од 2017. године излази само на енглеском језику. Значајни напори који се перманентно улажу у уређивање и објављивање часописа водили су његовом препознавању у академској заједници у земљи (по Категоризацији домаћих научних часописа налази се у категорији М52) и у региону и резултирали су увођењем часописа у неколико постојећих међународних база научних часописа (EBSCO, COBISS (Србија), SCIndex (Србија), CrossRef, ERIC (Education Resources Information Center, SAD), CEEOL (Central and Eastern European Online Library, EU), Informit (Australia), Academic Resource Index (ResearchBib), SciLit - Comprehensive database of MDPI (Multidisciplinary Digital

Publishing Institute), Academic keys и у библиотечким каталозима Google Scholar, OCLC WorldCat, KoBSON (EBSCO Discovery Service), Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (Berlin) Electronic Journals Library и другима. Часопис је архивиран и у Матици српској и у Националној библиотеци. У том смислу је значајно напоменути да је наведени часопис и даље на мониторингу код више база научних часописа (Thomson Reuters, Scopus ProQuest, DOAJ Directory of Open Access Journals), чији резултати се очекују у наредном периоду.

На крају, треба поменути и организацију научног скупа, који је ове године био двадесет и трећи по реду, Округлог стола са темом Даровитост и креативни приступи учењу. На скупу је учествовало и о резултатима својих истраживања извештавало више од 70 аутора из 10 европских (Русија, Румунија, Португалија, Норвешка, Словенија, Хрватска, Македонија, Босна и Херцеговина, Мађарска, Црна Гора, Србија) са циљем да се сагледају донети и ограничења теоријских и практичних аспеката креативних приступа учењу и поучавању даровитих. Округли сто је и ове године подржао је Покрајински секретаријат за високо образовање и научно- истраживачку делатност.

Поред организације сада већ традиционалног Округлог стола, Висока школа се укључила у суорганизацију још једног међународног научног скупа: CLIE-2017, Conference on Linguistic and Intercultural Education, који је одржан у Алба Иулији, од 16. до 18. јуна 2017, а главни организатор био је Универзитет „1 Decembrie 1918“ из Алба Јулије.

Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи дуги низ година посвећује посебна пажња. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави значајан број наслова. Сви наслови објављени су захваљујући великој пожртвованости радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

Издавачка делатност у 2016/17. години:

У оквиру издавачке делатности, као вида јачања научних потенцијала наставног кадра Високе школе је у оквиру постојећих библиотека објављено следеће:

Библиотека истраживачке студије:

1. dr Slavica Komatina: Aktuelni problemi obrazovanja Roma u Srbiji

Библиотека удбеници и приручници:

1. dr M. Aleksandrović – dr Slavica Komatina - dr A. Stojanović: Inkluzivna i interkulturalna dimenzija predškolskog vaspitanja;
2. mr B. Vujasin – dr N. Sturza-Milić: Dnevnik studentske prakse;
3. dr Lj. Stojanović: Kultura različitosti;
4. dr D. Veselinov: Praktikum iz metodike upoznavanja okoline;
5. dr Lj. Stojanović– dr D.V. Stanković: Etika (filozofsko-teološki uvidi);
6. Vodič za obuku TEACH (Training Guidelines).

Библиотека Зборници:

1. Zbornik br. 22 – posvećen problematici darovitosti i kreativnosti;
2. Zbornik rezimea sa XXIII Okruglog stola o darovitima.

ЦД:

1. Zbornik br. 22 – elektronski izvor

Укупно је, дакле, у протеклој години објављено 10 наслова, што је у просеку 0,33 по наставнику и сараднику. Број наслова је отприлике исти уназад петнаестак година, што се може видети на сајту Високе школе у годишњим извештајима о раду. До сада је укупно објављено близу 200 наслова.

Из претходног кратког описа може се констатовати да Висока школа настоји да оствари токове зацртане истраживачким стратегијама и циљевима, које је формулисала у складу са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом. Ресурси за остварење поменутих пројеката су, како се даље у подацима види, обезбеђени и одговарају нормативима. Ово се да јасно уочити у подацима који се даље дају, а који се односе на број пројеката у које су укључени наставници и објављених научних радова у Прегледу научноистраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства:

У анализама и извештајима стручних тела Високе школе налази се да се пуна пажња посвећује интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања на различите начине у рад са студентима, који се укључују и у истраживачке и стручне пројекте. О научном раду наставника и сарадника говори број радова објављених на *SCI* листама. Укупно је објављено 19 радова на *SCI* листи током 2016/17 године.

С обзиром на то да се од наставника и сарадника не тражи бављење научним радом, тј. да стандардима ово није предвиђено, као и да Министарство образовања, науке и технолошког развоја није спремно да подстакне високе струковне школе да испуне услове и региструју се у НИО, овај број научних радова објављених на *SCI* листама значајан је индикатор потенцијала и мотивисаности наставника, као и подршке у самој Школи. Овом успеху доприноси чињеница да су аутори подржани од стране Високе школе, а помаже се и докторантима у виду набавке литературе, превода, *SPSS* обуке за статистичке анализе и сл.

Избор у звања наставника и сарадника врши се у складу са критеријумима који се односе на научноистраживачки и наставни рад, а притом се поштују препоруке Националног савета за високо образовање. При утврђивању листе ментора за дипломске и специјалистичке радове води се рачуна о компетенцијама ментора, односно утврђеним критеријумима.

На основу броја и списка *SCI*-индексираних радова, објављених публикација по наставнику и сараднику, као и броја учесника у пројектима у односу на укупан број наставника и сарадника, примећује се приметан тренд развоја и одрживост научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

SWOT анализа

S (Предности)	Школа има 20 доктора наука (66.6%), међу којима је 7 (23.3%) са универзитетским звањем. Овом податку, утисак је, није потребан коментар ако се посматра са становишта разумевања актера образовне политике, јер наставни рад на високом образовању, према Европском квалификационом оквиру – неодојив је од научног. Наставници су тога свесни, те се зато укључују у истраживачке пројекте које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја, као спољни сарадници.
W (Слабости)	Основна слабост види се у систему организовања високог образовања, који својим дуализмом струковне студије држи на нивоу продужене средње школе, не схватајући потребе и могућности дидактичких струја у припреми васпитача, као високо професионалног позива, професије без рецепата..., дакле професије која треба да формира саморефлексивне професионалце, те да се сами наставници баве истраживачким радом, пре свега примењеним истраживањима, да у иста укључују и студенте и тако их припремају за рефлексивну праксу. Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити. Закон о високом образовању, за сада дозвољава наставницима струковних студија, да буду само спољни сарадници у пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, чији су носиоци факултети као НИО.
O (Могућности)	Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за Примењени истраживачки рад. Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшао би се квалитет наставника, а тиме и квалитет наставног рада, студијских програма и квалитет звања студената.
T (Препреке)	Било је покушаја да се Школа региструје као научно истраживачка установа, према стандардима за НИО које је у потпуности испуњавала. Факултети су једна од значајних препрека, јер се осећају угроженима уласком других актера на терен примењених истраживања, за које сматрају да је њихов. Једна од препрека, која је у основи претходне је неразјашњен однос између струковних и академских студија, чиме се до сада није наша стручна јавност, а ни образовна политика довољно бавила.

Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда б

- Струковне високошколске институције су у потпуности искључене из научно-истраживачког рада, што би требало променити.
- Усвајањем стандарда за Мастер струковне студије, стекли су се услови за примењени истраживачки рад.
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја заједно са привредом и јавним сектором требало би да формирају фонд, како би струковне високошколске институције учествовале на конкурсима за пројекте.
- Укључивањем наставника из струковних високошколских институција у примењено-истраживачки рад, побољшало би се квалитет наставника, а тиме и квалитет студијских програма и знања студената.
- Има доста наставника са струковних студија, који су способни да руководе примењеним истраживачким пројектима, јер имају великог искуства радећи на пројектима као сарадници факултета, те би у том смислу требало тражити начина да се ово мења.
- Закон о високом образовању, за сада није јасан; у смислу могућности акредитације струковних институција у НИО није изричит, а Министарство је неспремно да ово разјасни, односно да пружи могућност да се искористи научни и стручни потенцијал струковних високошколских институција. Академија струковних студија требала ово да постави као приоритетни задатак.

Оцена испуњености: испуњен у целини.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је својом стратегијом осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар на сва три наставна језика (српски, румунски и ромски). **Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се њиховим пажљивим планирањем, селекцијом на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.**

Квалитет наставника и сарадника остварује се кроз следеће облике:

- Вођењем дугорочне и краткорочне кадровске политике и планирањем кадрова;
- Избором на основу јавног поступка и утврђених критеријума;
- Стварањем услова за перманентну едукацију, стручно – научно усавршавање и школовање;
- Провером квалитета наставника и сарадника.

Школа планира потребан број наставника и сарадника у зависности од развоја наставних планова и програма, као и предвиђеног броја студената који се уписују у Школу. У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани извештаји се излажу јавности на сајту Школе, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа прави и усваја План развоја кадрова. План се прави за најмање наредних пет година и он обухвата:

- потребан број наставника и сарадника за оне стручне и наставне области које ће бити актуелне у планираном периоду;
- потребан број нових наставника који ће доћи у стални радни однос с обзиром на природно осипање (одлазак у пензију) наставника;
- потребан број стручних сарадника за реализацију предвиђених планова и програма;
- број наставника које ће Школа ангажовати у допунском раду (до 1/3 радног ангажиовања);

Школа при избору наставника и сарадника, при њиховом реизбору и напредовању води рачуна о следећим принципима:

- услови за избор сарадника и наставника су утврђени, познати унапред и у складу са Законом о високом образовању и Актом о организацији и раду Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу;
- Поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности;
- Позиви за избор (конкурси) су објављени у дневним листовима и широко доступни;
- Утврђују се јасни критеријуми за избор у сва звања при чему се оцењују: научни резултати, стручни резултати, педагошки рад, остале активности кандидата.

У поступку избора наставника и сарадника Школе оцењују се научни, стручни, педагошки резултати и остале активности кандидата на основу јасних критеријума.

Услови и поступак избора наставника и сарадника ближе су дефинисани у Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника. Link: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20izboru%20nastavnika.pdf>

Општа компетентност наставника је на високом нивоу.

Старосни профил наставника је задовољавајући, па се може рећи да Школа води рачуна о подмлађивању наставног кадра.

Установа врши континуирану евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. На Високој школи струковних студија за васпитаче квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Ово посебно важи за процедуре избора, именовања, процене, развоја и промоције кадра. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Детаљно су наведени и образложени у Правилнику о избору наставника и сарадника. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су предмет периодичне провере и усавршавања. Наиме, Школа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника (детаљније у Правилнику).

Школа поседује програм развоја кадра, и у ту сврху је обезбедила одговарајућа средства за обезбеђивање услова за усавршавање наставника и сарадника (набавка литературе на страном језику, могућност да се презентују налази истраживања на научним скуповима у земљи и иностранству, могућност да се преко Интернета уђе у друге библиотеке и дође до адекватних наслова итд.). Установа има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Ангажовање на обезбеђивању овог стандарда утврђено је законом, што се и убудуће планира. Брига о квалитету наставника и сарадника, односно о педагошком раду Високе школе струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу, поред прописане процедуре и услова за избор, подразумева и даље перманентно стварање услова за њихово напредовање у стручном и научном погледу. Досадашњи напори у овом смислу говоре о смеру којим смо већ ишли и о даљим тенденцијама.

Издавајемо, посебно од осталог, учешће наставника у пројекту *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања*, бр. 179036 који финансира Министарство науке у периоду од 2011-2018. године. У њему учествују проф. др А. Стојановић и проф. др А. Гојков-Рајић. Пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду.

У складу са устаљеном праксом, наставници Високе школе налазе својих истраживања преносе на област праксе, те је у току 2016/17. године реализовано више програма и семинара за стручно усавршавање наставника које је Висока школа акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања (о акредитованим програмима стручног усавршавања Високе школе видети на: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>).

То је дугогодишњи тренд који доприноси да наставници укључени у припрему и реализацију ових програма морају континуирано да развијају своје компетенције.

Школске 2016/17. и 2017/18. године акредитована су три програма чији аутори и реализатори су наставници наше школе, и то:

- „Таксономија у функцији развоја аутономије ученика“ (проф. др Г. Гојков, проф. др А. Стојановић и Б. Вујасин),

- “Физичком активношћу против вршњачког насиља” (доц.др Т. Недимовић и др Н. Стурза Милић) и

- „Унапређивање писменог изражавања ученика са ортографског аспекта (др И. Ђорђевић и др Љ.Келемен Милојевић).

Од посебног значаја за развој компетенција наставника је чињеница да је већина била укључена у реализацију **ТЕМПУС пројекта Хармонизација курикулума за образовање васпитача у Србији** подржаног и финансираног од стране Европске уније (број пројекта је 544141-ТЕМПУС-1-2013-1-РС-ТЕМПУС) www.teach.edu.rs. Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је носилац овог пројекта у периоду 2014 – 2016. година. У оквиру овог пројекта за подизање квалитета рада наставника значајне су биле обуке у области методичких вештина, предузетничких и тзв. меких вештина (*soft skills*), као и енглеског језика („**едукација едукатора**“). Детаљније информације о реализацији пројекта и учешћу наставника у њему могу се наћи на адреси: www.teach.edu.rs.

Када говоримо о међународним пројектима, треба напоменути да је кроз радионице, предавања и објављивање билтена почела и реализација Жан Моне пројекта у сарадњи са Универзитетом Ioan Slavic из Темишвара, који је носилац пројекта. Назив пројекта је EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know-how transfer to Non-EU states који је одобрен у оквиру ERASMUS+ programa Jean Monnet. Током претходне академске године Висока школа је створила услове за још један облик укључивања у Еразмус+ програм. Наиме, потписивањем уговора са Универзитетом у Араду, Висока школа је обезбедила учешће у Еразмус+ програму размене наставника и студената, у облику краћег студијског боравка професора и једносеместралног студентског боравка, похађања наставе и полагања испита на Факултету за образовне науке и социјалну заштиту Универзитета „Аурел Влајку“ у Араду (Румунија). У оквиру овог пројекта је у новембру 2016. на Високој школи у Вршцу је организовано предавање и радионица под називом *Иновативни поступци за побољшање услова укључивања младих на тржиште рада – фокус на случај Србије*, на којима су учествовали студенти и професори Универзитета Ioan Slavici из Темишвара, представници Универзитета Politehnica из Темишвара, као и студенти и професори Високе школе

О нивоу квалитета рада Високе школе несумњиво сведочи и чињеница да је Висока школа препозната као институција у којој се настава реализује на српском, румунском и ромском језику. За то је обезбеђен квалитетан кадар. Појава образовања васпитача на ромском језику на високошколском нивоу је јединствена и за прилике Европске Уније. У складу са чињеницом да је Висока школа у Вршцу јединствена високошколска установа у региону у којој се настава одвија и на ромском језику, тим Школе био је укључен у осмишљавање и разраду још једног предлога међународног пројекта, који је у току 2015/16. године и одобрен, те је у току 2016/17. трајала његова реализација. Ради се о пројекту чији је назив *Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction* (Предшколско и основношколско образовање Рома – Јачање прилика за већу

укљученост и смањење раног напуштања школовања – RECI), на којем је Висока школа један од партнера, поред *AgroInvest Foundation Serbia/Presence of World Vision in Serbia*, носиоца пројекта и удружења *WebIn* из Београда и *Prilune* из Пирота. Пројекат је одобрен у оквиру ИПА програма у оквиру линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services.*

Остварење захтева за подизањем квалитета наставе, тј. усвајање квалитетнијих знања, умења и вештина од стране студената подразумева високе научне и стручне компетенције наставног кадра, те је ово био један од аспеката који је допринио поменутој синергији напора на подизању квалитета студија, односно већем нивоу компетенција. Тако је уложен велики труд наставника на праћењу актуелних збивања на пољима за које су они појединачно, а и Школа као институција акредитовани, а налази истраживања и рефлексија саопштани су, проверавани и вредновани учешћем наставника на научним скуповима у земљи и иностранству, учешћем у пројектима који се организују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне мањине, у оквиру Школе, или других институција (детаљније у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2017/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2016-17.pdf>)

Важно је напоменути да је у току 2016/2017. године значајан број наставника који раде на Високој школи учествовао на научним и стручним скуповима, а њихово учешће често је суфинансирао Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

Чињеница да су у академској 2016/17. години **професори који раде у Школи објавили преко 150 наслова** (монографије, уџбеници, студије, стручни радови, рецензије и сл.) и да су **учествовали на преко 100 научних скупова** у земљи и иностранству са саопштењима, а да је више професора укључено у научне пројекте одобрене од стране Министарства за науку Републике Србије, говори о квалитету научно-истраживачких активности. То говори у којој мери је наставно особље било у комуникацији са релевантним професионалним институцијама и удружењима.

Јединство научног и образовног рада подразумева се у мери у којој наставни рад прати истраживачки, односно у којој истраживања постоје као претпоставка савремености наставног рада. Битна је констатација да су пројекти истраживања, односно њихове теме у функцији мисије установе, тј. усклађени са стратешким циљем установе. Ово се види већ из наслова истраживачких пројеката, као и монографија, уџбеника и других објављених студија, као и тема којима су се професори бавили на научним скуповима. О овоме се води рачуна и на Наставном већу, а пре тога се расправља на катедрама о овим аспектима научноистраживачког рада.

Висока школа струковних студија за васпитаче «Михаило Палов» у Вршцу систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Они имају обавезу да:

- Учествују на стручним и научним скуповима;
- Објављују своје радове у научној и стручној периодици;
- Учествују у научним пројектима;
- Приређују изложбе и изводе концерте;
- Учествују у међународној сарадњи;
- Пишу уџбенике;
- Објављују монографске публикације;
- Предлажу набавку неопходних уџбеника и књига за реализацију програма и унапређење квалитета наставе;
- Предлажу набавку техничких средстава неопходних за унапређење наставе;
- На основу студентских анкета унапређују програм, наставу и вредновање студентског рада;
- Усмено и писано предлажу субјектима у Школи мере за унапређење квалитета.

Према оценама студената у школској 2016/2017. години, високо су оцењени педагошки рад наставника и сарадника (видети прилоге о анкетирању студената).

У прилог квалитета наставника и сарадника говори и њихово **учествовање у културној и јавној делатности Школе** у претходној години (детаљније у Прилогу 7.5. и у годишњем Извештају о раду Школе; линк: <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2017/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2016-17.pdf>).

6) SWOT анализа

S (Предности)	Процедура и минимални критеријуми за избор наставника и селекцију наставног подмлатка су утврђени, као и вредновање педагошког рада наставника. Обезбеђена је перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника. Вишегодишње искуство у повезивању стручног
---------------	--

	рада са истраживањем на пројектима (међународним, републичким, покрајинским и др.).
W (Слабости)	Повратна спрега између вредновања квалитета рада наставника од стране студената не функционише у потпуности.
O (Могућности)	Обезбедити веће учешће студената у анкетирању, као и у дискусијама о квалитету појединих наставника. У већој мери вредновати истраживачке способности наставника и сарадника.
T (Препреке)	Недовршеност механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета.

Из наведених прегледа и табела може се закључити да је квалификациона структура наставног кадра знатно поправљена у односу на тренутак кад је обављена претходна акредитација Школе – видно се повећавао број стално запослених доктора наука.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7

Неопходно је у Школи наставити са унапређивањем критеријума за избор у звање по појединим ужим областима са циљем да се премаше прописани минимални критеријуми. Избором наставника и сарадника са већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Школе и остварује њена Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

Укупно гледајући, **Школа задовољава потребне критеријуме у оквиру Стандарда 7.** Активности које би могле да унапреде квалитет овог стандарда односе се на перманентну едукацију наставног кадра и њихово даље усавршавање, учешће у међународним и домаћим скуповима, интензивније укључивање у научно-истраживачке пројекте млађих наставника, као и објављивање научно-истраживачког рада наставника у часописима који су на SCI листама.

Стандард 8: Квалитет студената

Услови уписа студената на Високу школу струковних студија за образовање васпитача *Михаило Палов* у Вршцу (у даљем тексту Висока школа) дефинисани су Статутом Високе школе (чл. 49, 50, 51, 52, 53), Правилником о упису студената и Правилником о полагању пријемног испита. Услови уписа студената и полагања пријемног испита за школску 2016/17. годину били су јасно дефинисани и јавно објављени на сајту Школе. Висока школа је благовремено објавила конкурс за упис на студије у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете Републике Србије. Конкурс за упис студената у прву годину основних студија на програму Васпитач деце предшколског узраста и специјалистичких студија на програму Специјалиста за припремни предшколски програм спровела је конкурсна комисија. Конкурс (за први и други уписни рок) је благовремено и јавно постављен на сајту школе.

<http://www.uskolavrsac.in.rs/konkurs-za-upis-studenata/#osno>

<http://www.uskolavrsac.in.rs/konkurs-za-upis-studenata-ii-drugi-upisni-rok-201617/#osno>

Висока школа је потенцијалним и уписаним студентима у школској 2016/17.год. обезбедила потребне информације у вези са уписом и студијама (информатор о упису). Висока школа је реализовала предложену меру Комисије за квалитет (Извештај за 2015/16. год.) да се убудуће информатор о упису објављује на сајту школе уз конкурс о упису. У прву годину студија првог степена школске 2016/17.год. уписивали су се кандидати који су имали завршено средње образовање у четворогодишњем трајању. Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину основних студија (на српском, румунском и ромском језику) најпре су приступили провери склоности и способности (говорних, музичких и физичких). Након тога, кандидати који су задовољили на претходној провери способности полагали су пријемни испит из матерњег језика и књижевности и опште информисаности. Будући да се ради о васпитачкој струци, сви кандидати су полагали тест из бон-тона. Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђен је на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Редослед кандидата за упис на специјалистичке студије формиран је на основу просечне оцене студената. Након пријемних испита и објављивања коначне ранг листе на школском сајту, није поднета ни једна примедба или жалба од стране кандидата. На прву годину студија на смеру Васпитач деце предшколског узраста уписано је 115 студената (106 студената који студирају на српском језику, 5 студената који студирају на румунском, и 4 студента који студирају на ромском језику). На програму специјалистичких студија – *Васпитач специјалиста за рад са децом припремног предшколског програма* уписано је 50 студената.

Информатор за упис студената благовремено је објављен на школском сајту <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2012/09/Informator-upisni.pdf>

Информатор садржи важне информације о пријемном испиту и проверама способности и склоности за упис у прву годину студија, информацију о упису у трећу годину студија и примере тестова из: српског језика и књижевности, теста општег знања и информисаности и теста из бон-тона. Информатор је тројезичан (на српском, ромском и румунском језику).

Информатор за студенте за школску 2016/17. објављен је на школском сајту: <http://uskolavrsac.edu.rs/info/>

Информатор је осмишљен тако да на српском, румунском и ромском језику студентима пружа значајне информације о Високој школи (запослене, контакт телефоне, мејлове), календар рада у наредној школској години, изводе из Статута и правила школе, структуру студијских програма (наставни план), испитне рокове за целу школску годину, информације о пријављивању испита, обавештења о организацији педагошке праксе, краћа упутства о изради семинарског и дипломског рада, комисијама за дипломске радове, предложене теме за дипломске радове, детаљну програмску структуру свих наставних предмета (силабуси) у којима су истакнути: назив предмета, број ЕСПБ, име и презиме предметног наставника, број часова, исходи предмета, циљ предмета, садржај теоретске и практичне наставе, наставне методе, препоручена литература, начин стицања поена кроз предиспитне обавезе (разноврсне методе оцењивања) и начин формирања коначне оцене. У разговору са студентима, показало се да је Информатор веома користан, посебно на почетку студирања, тако да ће Висока школа и убудуће наставити са овом праксом. За потребе свих корисника сајта Високе школе креирана је једноставна бесплатна Андроид апликација намењена употреби на мобилним уређајима.

Поред информатора, студенти су редовно обавештавани путем огласне табле која се налази на видљивом месту у холу школе. Табла за оглашавање постоји и испред просторија Студентског парламента. Просторија Студентског парламента је обезбеђена за студенте, као и одговарајућа техничка подршка у њој (компјутер, штампач, Интернет веза, магнетна табла и др.). У току 2016/17. године, студенти су редовно користили просторије Студентског парламента.

У оквиру студија у школској 2016/17. години Статутом Високе школе и Статутом студентског парламента свим студентима је била загарантована једнакост и равноправност по свим основама (раса,

боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и имовинско стање). Комисија за квалитет посебно истиче и посебно је поносна на то да су се у нашој школи настава, приредбе, штампање публикација, елементи пројеката и др.) остваривали на три језика (српском, румунском и ромском), уз међусобно уважавање студената и свих запослених на Високој школи.

Опредељење наставног кадра и у протеклој школској 2016/2017. години било је да оцењивање студената мора бити у складу са очекиваним, али и жељеним исходима учења. Добро дефинисани исходи учења (сви наставници и сарадници трудили су се да јасно, логично и проверљиво дефинишу исходе у оквиру појединачних предмета-курсева), будући да представљају изјаву о томе шта студент мора да покаже, мање или више експлицитно дефинишу методе оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма*, студенти додељују оцену 4.55 за ставку: Исходи (циљеви) сваког предмета су познати, а за ставку Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ) оцену 4,25. Будући да су компетенције које чине исходе учења у оквиру постојећих студијских програма на Високој школи разноврсне, коришћене су и разноврсне методе оцењивања. Желели смо да избегнемо ситуацију примене само једног метода оцењивања (само теста, усменог испита и сл.). Примера ради, чланови Катедре за методике су са посебном пажњом разматрали могућност увођења разноврсних метода оцењивања (анализом програма појединачних методичких предмета, може се уочити разноврсност метода оцењивања). Да би то документовали, у прилогу су дати програми (силабуси) свих појединачних предмета (курсева). Они су и јавно публиковани на школском сајту под насловом Књига предмета за студенте на смеру Васпитач деце предшколског узраста, Струковни васпитач и Васпитач деце јасленог узраста:

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/wp-content/uploads/2014/11/Knjiga-predmeta-16-17-1.pdf>

<http://uskolavrsac.edu.rs/info/wp-content/uploads/2014/11/Knjiga-predmeta-SPPP-1.pdf>

На основу анализа студентских анкета у протеклој 2016/2017. год. може се уочити да су студенти упознати и задовољни примењиваним методама оцењивања. У оквиру спроведене анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања*, студенти додељују високе оцене за ставке: Усклађеност испитног градива са наставним планом и програмом предмета који се полаже (4,18), Упознатост студената са предиспитним обавезама (4,46), Упознатост студената са карактером и садржајем испита (4,36), Информисаност студената о областима и методама оцењивања које обухвата испит (4,34), Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета (4,53) и највећу оцену додељују ставци Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту (4,84). Такође, врло је битно нагласити да могућност примене разноврсних метода оцењивања зависи и од природе самих предмета (то се нарочито може приметити код методичких предмета код којих су, по правилу, најразноврсније методе оцењивања, а који су у наставном плану најзаступљенији у другој и трећој години студија). Ова тенденција се уочава и у дистрибуцији оцена између студената прве, друге и треће године (студенти треће године додељују статистички значајније веће оцене). На сајту Високе школе су објављени силабуси свих наставних предмета који садрже информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави. Висока школа је у протеклој академској години примењивала механизме за процену и контролу процедура оцењивања. Једна од процедура је била и анализа индекса студената (након полагања одређених испита, након дипломирања) и провера колико су поштоване процедуре континуираног оцењивања и начин њиховог вредновања, структура укупног броја поена, начин формирања оцене и сл. Субјекти који су учествовали у овој процедури били су чланови Комисије за обезбеђење квалитета (и студенти чланови Комисије). У највећем броју случаја нису уочене неправилности и системске грешке. На мањи број уочених неправилности реаговало се тако што су чланови Комисије за квалитет предочили предметним наставницима и сарадницима како грешку треба исправити (у оквиру састанака Катедара и на седницама Наставног већа).

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела и редовно спроводила и анализирала анкете студената о квалитету рада наставника и о објективности оцењивања. Такође, о објективности оцењивања се разговарало и на састанцима Катедара, Наставног већа, приликом анализирања и евалуирања педагошке праксе студената и сл. Није уочено непоштовање процедура квалитетног оцењивања, тако да није било потребно примењивати корективне мере. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективности оцењивања* студенти су давали високе оцене (преко 4,00) за све испитане аспекте објективности оцењивања. Просечне оцене објективности оцењивања се крећу у распону 4.08 - 4.75. Комисија за квалитет процењује да су се све оцене у односу на школску 2015/16. значајно повећале, што је резултат напора свих субјеката (студентски парламент, наставници, студентска служба и др.). Посебно се уочава напредак за аспекте: Право на израду концепта на усменом испиту (3,16 – 4.15), Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (3,26 – 4.77), Оптималност времена за полагање испита (3,40 – 4.08), Благовременост у објављивању резултата испита (3,47 – 4.20). Студенти, чланови Комисије за квалитет, на састанцима су истицали да је потребно да све

студенте треба боље упознавати са Законом о високом образовању (могућностима организовања апсолвентских рокова, неопходном броју поена за пролазност на испиту, правима и обавезама које студенти имају приликом полагања испита, изменама Закона и сл.). Сходно томе, у протеклој школској години представници Студентског парламента учествовали су на семинару јачања капацитета студентских представника на Златибору и седницама SKACCC -а. Студенти старијих година, чланови Студентског парламента, више пута су на радионицама и предавањима колеге са млађих година упознавали са радом Студентског парламента. На тај начин је остварена предложена мера Комисије за квалитет из претходног евалуационог периода. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/jacanje-kapaciteta-studentskih-predstavnika-seminar-na-zlatiboru/>
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/predstavnice-studentskog-parlameta-juventas-prisustvovale-xiv-sednici-skacss/>
Комисија за квалитет је утврдила да су у протеклој школској 2016/2017. години, у оквиру свих наставних предмета, наставници били опредељени ка „континуираном“ оцењивању. У оквиру сваког појединачног предмета (курса) предвиђено је било да студент може да добије 30% – 70% своје оцене током самог курса. Водило се рачуна о томе да нема ситуације да је само завршни испит једини начин оцењивања, али и о томе да не дође до друге екстремне ситуације у којој је рад предавача и студената оптерећен пречестим и неадекватним оцењивањем. Из свих предмета вођена је документација о редовности долажења. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, ставци 12 - *Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави*, од стране наставника, студенти додељују високу оцену 4.23 која сведочи о томе да су студенти задовољни и да се документација о присутности студената редовно и транспарентно води. У току школске 2016/17. године подстицао се перманентни рад студената у току студија, као и стално праћење њиховог напредовања, што је, донекле, водило растерећењу студената, односно, смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. У оквиру анкете *Студентска евалуација објективност оцењивања* студенти ставци Континуитет у проверавању знања студената додељују врло добру оцену – 4.05.

У протеклој школској години, посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је поштован пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Анализом студентске евалуације радног оптерећења студената на смеру Струковни васпитач, Комисија за квалитет је установила да је највећи број сати потребан за припрему испита одређених предмета у складу са стандардима, односно, да је оптерећење студената оптимално и одговара броју ЕСП бодова које предмети носе. На основу анализе анкете *Процена оптерећења студената*, запажа се да је за велики број предмета (на основу мишљења студената) оптерећење скромно и да би се студенти могли усмеравати ка подизању броја сати (рада) за припрему предиспитних и испитних обавеза. Такође, представници Студентског парламента и чланови Комисије за квалитет сматрају да се студенти морају добро упознати са елементима и процедуром евалуације оптерећења, како се не би понављала ситуација да студенти процењују како је за припрему целокупног испита „утрошен“ нереално мали број сати. Након обраде података, резултати за школску 2016/17. годину показују да је најмањи број сати (до 10 сати) потребан за припрему предиспитних и испитних обавеза уочен код предмета: Примењена психологија, Предшколски курикулум, Информатички практикум, Вокално-инструментални практикум 1, Вокално-инструментални практикум 1, 2 и 3 на ромском језику, Руски језик 1 и 2, Методика ликовног васпитања 1, Култура религије и Здравствена нега. Највећи број сати (преко 40 сати) потребан за припрему предиспитних и испитних обавеза уочен је код предмета: Предшколска педагогија, Методика в.о. рада и Књижевност за децу на ромском језику. Комисија за квалитет је све наставнике упознала са резултатима анкете и предложила примену одговарајућих поступака који ће, у зависности од процењених радних сати од стране студената, усмеравати студенте на додатни рад, или у мањем броју случајева, преиспитати захтеве постављене пред студенте у вези са припремом предиспитних обавеза и завршног испита.

Број изборних предмета је усаглашен са важећим стандардима и износио је 30% од укупног броја предмета. Студенти додељују високу оцену 4.34 када је у питању ставка студентске евалуације програма-*Студентима је понуђено више изборних предмета* студентске евалуације програма.

За студенте Високе школе, веома значајан сегмент студијских програма је стручна пракса. У протеклој школској 2016/17. години, пракса је реализована у складу са наставним планом и календаром рада, за студенте свих година. Након завршетка предвиђених пракси, Комисија за квалитет, Наставно веће, Катедре и Студентски парламент анализирали су успешност праксе у складу са Акционим планом. Сарадња Високе школе и предшколских установа у којима се пракса реализује је оцењена као врло добра. Залагање, понашање и компетенције студената од стране управа ПУ и ментора-васпитача оцењено

је веома добро. Обавезе студената, редовност и понашање у оквиру стручне праксе је оцењено као врло добро. Обавезе професора у вези са планирањем праксе, обиласком студената, прегледом дневника праксе и др. такође је оцењено као врло добро. Анализом студентске евалуације о условима и квалитету програма, установљено је да су оцене организације праксе веома високе. Стандардно, високу оцену студенти додељују ставци: Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе 4,42. У односу на оцене из претходних евалуационих периода, забележава се пораст оцена за ставке: Усклађеност стручне праксе са природом студијског програма (4,73) и Оптималност оптерећења студената у оквиру стручне праксе (4,23). У току протекле школске године, унапређен је и објављен нови Дневник стручне праксе. Посебно се водило рачуна о креирању задатака у саставу дневника за модуле: Појачане компетенције студената за рад са децом јасленог узраста, за рад са децом на енглеском језику и за рад са социјално депривираним децом. Поред Дневника стручне праксе, израђен је и Водич за стручну праксу студената Високих школа струковних студија за образовање васпитача који је значајно помогао студентима, менторима васпитачима и менторима професорима при остваривању циљева и задатака у оквиру стручне праксе, односно, подизању квалитета стручне праксе. Уједно, на тај начин је и остварена корективна мера из претходног евалуационог периода (Трогодишњег извештаја Комисије за квалитет).

Висока школа својим статутом и другим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђивања услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита. У протеклој школској години одржано је 5 испитних рокова. То су били јануарско-фебруарски (2017.год.), мајски (2017.год.), јунски (2017.год.), септембарски (2017. год.), октобарски (2017) и новембарски (2017) испитни рок. Важно је да се нагласи да су на састанцима Студентског парламента студенти одлучили које ће испитне рокове имати, тако да су испитни рокови заказани за оне месеце које су студенти сами одабрали. Термини испита за све предмете су унапред дати, на почетку школске године, били су објављени на школском сајту и у Информатору. Сви наставници су се трудили да без озбиљних разлога не ремете унапред заказане термине испита. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања студената свих година, оцене коју студенти додељују када је у питању Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе и Обезбеђеност услова полагања испита су врло високе – 4,75 и 4,46. Студенти су задовољни и када су у питању ставке: Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење (4,13), Благовременост у објављивању распореда полагања испита (4,33), Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита (4,45), Благовременост у објављивању резултата испита (4,20), Оптималност времена за полагање испита (4,08) и Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе (4,77). Промене које су примењене да би подаци о распореду полагања испита и пријаве испита постали видљивији показале су позитивне ефекте, те су резултати за Благовременост у објављивању распореда полагања испита и Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита, као и за ставку Поштовање организовања апсолвентских рокова, виши него претходне школске године. Студенти су, у односу на претходне године, задовољнији и могућношћу да се погледа рад након писменог испита и када је у питању оптимално време за полагање испита. Комисија за квалитет сматра да се услови и објективност, како наставника, али и студената и даље може унапређивати.

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела, и сходно томе, у протеклој школској години редовно анализирала успешност и пролазност студената на испитима. Добијени резултати су анализирани и на седницама свих Катедара, Наставног већа, Савета школе и на Студентском парламенту. Такође, резултати су објављени на сајту наше Школе (Извештај о раду Високе школе за 2016/2017, поглавље 15: Успех студената и подаци о положеним испитима у школској 2016/2017. години. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/wp-content/uploads/2017/12/Izvestaj-o-rad-u-skole-2016-17.pdf>

Просечна оцена у школској 2016/17. години на смеру Струковни васпитач износила је 7,70 (октобарски, новембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, априлски и јунски испитни рок). Најслабији успех (7,45) студенти су остварили у новембарском испитном року, док су најбоље просечне оцене постигнуте у јануарско-фебруарском (7,76), мартовском (7,75) и јунском (7,90) испитном року. Ово посебно истичемо, будући да су наведени испитни рокови, у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Просечна пролазност студената у школској 2016/17. години износила је 78%. Најнижа пролазност студената је уочена у априлском испитном року (58%), док је највећа пролазност студената остварена у најмасовнијим испитним роковима - јануарско-фебруарском (88%) и јунском (85%).

Просечна оцена у школској 2016/17. години на смеру Струковни васпитач деце јасленог узраста износила је 8,29 (октобарски, новембарски, јануарско-фебруарски, мартовски, јунски). У априлском року није било пријављених студената. Најслабији успех (7,50) студенти су остварили у октобарском испитном року,

док је најбоља просечна оцена (8,29 и 8,56) постигнута у јануарско-фебруарском и јунском испитном року. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама). Висока оцена 9.00 остварена је и у новембарском року, али је у том року изашао на испит мали број студената. Просечна пролазност студената у школској 2016/17. години износила је 80%. Најнижа пролазност студената је уочена у октобарском испитном року (62%), док је највећа пролазност студената (у року у којем је изашао велики број студената) остварена у јануарско-фебруарском року (94%).

Просечна оцена у школској 2016/17. години за студијски програм - Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм износила је 8,29. Најслабији успех (7,75) студенти су остварили у октобарском испитном року, док је најбоља просечна оцена (9,50) постигнута у јануарско-фебруарском испитном року, када је и навећи број студената изашао на испите. На специјалистичким студијама уочава се тренд пораста броја и процента дипломираних у односу на број уписаних, и то: у школској 2014/15. 18% у школској 2015/16. години 52% специјализаната је завршило своје студије (у односу на број уписаних), а у школској 2016/17. 68%. На основу анализе ових података, може се уочити тренд повећања броја дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама, чиме можемо бити веома задовољни (испуњена је постављена корективна мера). Такође, ако посматрамо добијене податке укупно на нивоу школе (и на основним основним струковним и на специјалистичким студијама) у школској 2016/17. години имамо 58,2% дипломираних у односу на број уписаних студената, што је више него у претходној 2015/16. када је тај проценат био 50.9%.

Чланови Комисије за квалитет и све Катедре су анализирале пролазност студената према појединачним предметима. Уочено је да нема наставних предмета који *збрињавају* по овом питању, нарочито, код предмета где је на испит изашао велики број студената. Анализирајући релативно високе просечне оцене на специјалистичком смеру, чланови Комисије за квалитет сматрају да су оне одраз високе мотивације, посвећености и залагања најбољих студената који уписују специјалистичке студије. Такође, студенте треба што више подстицати на излазак на испит уколико га пријаве, као и на могућност полагања колоквијума и мотивацију за благовремени излазак на испите непосредно након завршетка предавања у датом семестру. Анализом записника са испита, установљено је да сви професори у протеклој школској години адекватно водили записнике са испита и да нису уочени значајнији пропусти.

Висока школа је и у протеклој школској 2016/17. академској години студентима омогућила одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом. Студентски парламент је у току прошле године, у односу на претходне, био знатно ангажованији, али и даље постоји проблем недовољног укључивања већег броја студената свих година. Представници Студентског парламента „Јувентас“ Стефан Спасић и Драган Станковић, студенти друге године, одржали су презентацију студентима прве године и представили његов рад. Студенти су имали прилике да чују који су циљеви и задаци Студентског парламента „Јувентас“, на који начин се заступају интереси студената и које су биле најзначајније активности и реализоване идеје студената у протеклом периоду. Информисали су их о успостављеним сарадњама са другим сличним удружењима, програму Ерасмус+, који ће као студенти друге године моћи да похађају и упутили их на све представнике студентског парламента који ће пружати сталну подршку студентима Школе, упућивати их и разматрати њихове предлоге и молбе. Такође, упутили су позив свим заинтересованим студентима прве године да се прикључе раду Студентског парламента ради постизања што бољих резултата. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/prezentacija-studentskog-parlamента-juventas/>

У мају 2017. године чланови студентског парламента „Јувентас“ презентовали су Високу школу струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ из Вршца. Занимљивом презентацијом, ученицима средњих школа из Вршца и околине (Ковачици, Алибунару и др.), представљена је кратка историја настанка Високе школе и пружене су информације о новоакредитованим модулима у оквиру смера Васпитач деце предшколског узраста, могућностима уписа на специјалистичке студије, као и студирања на српском, ромском и румунском језику.

Студенти су учествовали у великом броју активности, пројеката, секција, хуманитарним акцијама, манифестација, трибина, у дистрибуирању и евалуацији студентских анкета и сл. Анализом студентске евалуације услова и организације студијских програма, примећено је, на основу добијених оцена, да има још простора за унапређење претходно наведених активности и деловања студената, иако су оцене веће у односу на претходне анкете. Када је у питању укљученост студената, преко њихових представника, у процесу одлучивања у вези са студијским програмом (студенти овој ставци додељују оцену 3,95) и

Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти (студенти овој ставци додељују оцену 4.05).

Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти, чланови Студентског парламента, у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Бојина.

У наредном периоду, планира се организација тренинга (радионица) студената за израду пројеката; Тренинг студената за примену софтверских програма Moodle, Trello, SPSS (предложене мере активности).

Суочена са потребом да укључи студенте у ваннаставне активности и истраживачке пројекте, подстакне креативност и иновативност студената, Висока школа је у протеклој школској години покренула више пројекта и активности, које заједно реализују њени наставници и студенти. Издвајамо најзначајније:

- Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* приступила је великом европском програму Erasmus+. Програм подразумева велики број могућности, сарадњу са високим школама и универзитетима у страним државама, могућност размене студената, наставног и административног особља између високошколских институција из партнерских држава. Студенти Високе школе имају могућност да уз подршку програма Ерасмус+ и стипендија које овај програм нуди, један семестар бораве, слушају наставу и полажу испите на Универзитету у Марибору (Словенија), Факултету образовне науке, у оквиру програма академских студија за образовање учитеља и васпитача. У току 2016/17. године у Марибору је боравила студенткиња треће године Николета Кузмановић. Са Универзитетом "Aurel Vlaicu" у Араду реализоване су све предвиђене мобилности тако да су у Араду боравиле наше студенткиње: Милена Рековић, Косана Ђукић и Катарина Великић, а наш гостујући студент била је Јоана Мујдар из Арада. На Високој школи за васпитаче и неговатеље [Queen Maud University College of Early Childhood Education](http://www.queenmaud.edu) у Трондхајму у Норвешкој студирао је студент треће године Алекса Урошев. Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу потписала је уговор о сарадњи у оквиру Еразмус+ програма мобилности студената, наставника и ненаставног особља са Универзитетом за образовне науке у Вилниусу (Литванија), са Универзитетом „Lucian Blaga“ у Сибиу (Румунија) – департману за образовне науке и са Универзитетом „Alexandru Ioan Cuza“ у Јашију (Румунија) у којем су боравили студенти Андреа Аврамовић и Дејана Вујиновић.
- У згради Владе Војводине у Новом Саду – Канцеларији за Инклузију Рома, 2. децембра 2016. године потписани су уговори о стипендирању студената који похађају наставу на ромском језику на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/potpisani-novi-ugovori-o-stipendiranju/>
- Маја 2017. год., група професора и студената Високе школе је учествовала на међународној студентској конференцији „Образовање и истраживање у савременом друштву“ која је организована на Универзитету „Eftimie Murgu“ у Решици, Румунија. Студенти су били укључени у рад по секцијама, где су презентовали запажене истраживачке радове <http://www.uskolavrsac.edu.rs/odlican-uspeh-studenata-u-resici-rumunija/>
- У току претходне школске године студенти су се укључивали и у активности реализоване у оквиру РЕЦИ пројекта под називом “Предшколско и основно образовање Рома – ширење могућности за већи обухват и смањење осипања у образовању”. На реализацији поменутог пројекта посебно су се ангажовали студенти који студирају на ромском језику, који су у оквиру њега реализовали и семинаре и радионице у Белој Паланци, Прокупљу и Књажевцу. У оквиру програма стручног образовања и обука предвиђених пројектом, студенти су у поменутим градовима обавили стручну праксу у предшколским установама и посетили локална ромска насеља у којима су спровели истраживање о образовању ромске деце, док су у Нишу присуствовали семинару из области предузетништва. По завршетку пројекта, студенти су добили лап-топове.
- На Високој школи у току претходне школске године реализован је и пројекат ЕСМУИЛМ “EU-compliant methods for youth inclusion into labor market: know how transfer to Non-EU states” у чијој реализацији су учешћа узели и студенти.

- У оквиру активности које се спроводе као део прекограничног пројекта SMART који се финансира средствима из програма ИПА Србија – Румунија, у Вршцу је одржана вишедневна НТЦ обука за студенте. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/smart-projekat-ciklus-obuka-za-studente/>
- У оквиру програма ЕРАСМУС+, у позиву ЈЕАН МОННЕТ – Подршка институцијама и удружењима, 18.11.2016. године, организована је у Вршцу радионица под називом: Иновативни поступци за побољшање услова укључивања младих на тржиште рада – фокус на случај Србије. Радионици су присуствовали студенти Високе школе струковних студија за васпитаче и студенти Учитељског факултета, одељења у Вршцу. У прилогу се налази детаљан програм радионице. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/radionica-u-okviru-ecmyilm-projekta-odrzana-u-vrscu/>

Поред гореописаних пројеката које прожимају идеје о самосталном раду студената, о учењу кроз истраживање, као и о стицању компетенција будућих васпитача као рефлексивних практичара, који ће бити у стању да стечена теоријска знања претворе у праксу, као и да о својој пракси промишљају, Висока школа у претходном периоду посветила значајну пажњу и покренула више иницијатива које промовишу креативни рад студената:

- На Високој школи струковних студија за васпитаче приређен је свечани мултиетнички, мултикултурни и мултијезички програм – приредба посвећена обележавању Светског дана Рома. Програм су припремили професори матерњих језика, музичке и ликовне културе, а у програму су учествовали гости и студенти Високе школе.
- Хор Високе школе под вођством проф. Јасмине Столић, наступио је на још једном међународном фестивалу духовне хорске музике под називом „Те Деум Лаудамус“ у Румунској православној Саборној цркви у Вршцу уз учешће још четири професионална хора из Румуније. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/uspesan-nastup-hora-na-medjunarodnom-festivalu-duhovne-horske-muzike/>
- На Високој школи одржана је промоција књиге *Фиорела* студенткиње Маријане Стратулат <http://www.uskolavrsac.edu.rs/promocija-knjige-fiorela/>
- Организоване су вечери филма <http://www.uskolavrsac.edu.rs/vece-filma-2/>
- Студенти су организовали више хуманитарних акција <http://www.uskolavrsac.edu.rs/humanitarna-akcija-2/>
- На Тргу Светог Теодора Вршачког 31.3.2017. обележен је Светски дан особа са аутизмом. Као и претходних година, манифестацију су подржали студенти, чланови Језичког клуба Високе школе под менторством др Љиљане Келемен Милојевић и др Иване Ђорђевић. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/obezezen-svetski-dan-osoba-sa-autizmom-4/>
- 25.3.2017. године хор Високе школе под вођством проф. Јасмине Столић, наступио је на Међународном фестивалу хорске музике “Музиком до снова” у Србобрану. Организатор фестивала био је градски хор “Зора” из Србобрана, на челу са диригенткињом Јасмином Столић, који је тог викенда окупио више од 200 извођача на сцени. <http://www.uskolavrsac.edu.rs/uspesan-nastup-hora-na-medjunarodnom-festivalu-horske-muzike/>
- Новогодишња представа за децу под називом „Новогодишњи бал”, више пута је одржана у објектима вршачке ПУ „Чаролија”, као и са члановима Удружења за помоћ особама са ментално недовољно развијеним способностима „Отворено срце света” <http://www.uskolavrsac.edu.rs/odrzane-novogodisnje-predstave-inkluzivna-radionica/>
- Моторичка креативност студената се подстицала и развијала у оквиру спортске секције. Заинтересовани студенти су се више пута недељно, интензивно бавили физичком активношћу (одбојка, стони тенис, кошарка, шетње у природи и др.). За потребе спортске секције додатно су набављена неопходна средства (лопте за различите спортове, рекети, мрежице и др.), а са оваквом праксом наставиће се и у наредном периоду.
- Висока школа негује још једну иницијативу која треба да мотивише студенте за додатни рад и ангажовање, иницијативу којом се подстиче креативност и иновативност студената. Ради се о

избору најбољих дипломских и специјалистичких радова, што упућује студенте у академску писменост и покреће истраживачке приступе у изради радова. Академска 2016/17. је пета година реализације овакве активности која се на Високој школи одвија у блиској и интензивној сарадњи са Студентским парламентом.

Предложене мере и активности у оквиру Стандарда 8:

- Организација различитих активности (радионица, семинара, пројеката и сл.) у циљу веће мотивисаности и укључености значајнијег броја студената у процесе обезбеђења квалитета и у процесе одлучивања у вези са студијским програмом
- Увођење програма електронске пријаве испита и електронске обраде резултата студентских анкета
- Повећање мобилности студената у оквиру ERASMUS+ пројекта: отпочињања реализације већ потписаних протокола и иницирање нових
- Подршка студентима у вези са активним учешћем на студентским конференцијама, семинарима, такмичењима и сл. (менторство при изради истраживачких радова, интензивније усмеравање рада спортске секције, материјална и финансијска помоћ и сл.)
- Организација обука - тренинга студената за примену различитих софтверских програма (Moodle, Trello, SPSS)
- Ангажовање студената свих година у промоцији програма основних, специјалистичких и мастер програма средњошколцима
- Повећање обима физичке активности студената (више пута недељно, израда пројеката и аплицирање на конкурсима са циљем бољег опремања и покретања нових садржаја спортске секције)
- Праћења каријере некадашњих студената чувањем контаката са њима преко Алумни
- Развијање компетенција студената у области страних језика (енглеског, немачког)
- Подстицање и информисање студената на могућности упражњавања информалне праксе

SWOT анализа

S (Предности)	<p>Могућност тројезичног студирања на Високој школи (на српском, румунском и ромском наставном језику)</p> <p>Тројезични информатор за студенте (сви садржаји информатора доступни су на српском, румунском и ромском језику)</p> <p>Полагање бон-тона у оквиру пријемног испита</p> <p>Већи број институција у страним земљама са којима је потписан уговор у оквиру ERASMUS+ програма размене студената и наставног особља</p> <p>Укљученост већег броја студената и наставника у различитим активностима у оквиру ERASMUS+ програма</p> <p>Задовољство предшколских установа квалитетом, залагањем и укупним односом студената Високе школе у оквиру педагошке праксе</p> <p>Потписивање већег броја уговора (протокола сарадње) за стручну праксу са предшколским установама у земљи и иностранству</p> <p>Оптимална оптерећеност студената педагошком праксом, израђен водич стручне праксе и Дневник стручне праксе прилагођен модулима</p> <p>Објављивање информатора о упису на школском сајту, истовремено уз расписани конкурс о упису</p> <p>Једноставна бесплатна Андроид апликација намењена употреби на мобилним уређајима</p> <p>Подстицање креативности студената (изложбе, објављивање књига, позоришне представе...)</p>
W (Слабости)	Недовољна мотивисаност и укљученост једног броја студената у процесе обезбеђења квалитета
O (Могућности)	<p>Пронаћи начине за већу мотивисаност и укљученост значајнијег броја студената у процесе обезбеђења квалитета</p> <p>Повећање мобилности студената у оквиру ERASMUS+ пројекта: отпочињања реализације већ потписаних протокола са Универзитетом у Сибиу (Румунија) и Универзитетом у Патрасу (Грчка)</p> <p>Обука - тренинг студената за израду пројеката</p>

	<p>Обука - тренинг студената за примену софтверских програма (Trello, SPSS, Moodle)</p> <p>Потписивање већег броја уговора (протокола сарадње) за стручну праксу са предшколским установама</p> <p>Подстицање и информисање студената на могућности упражњавања информалне праксе</p> <p>Увођење програма (софтвера) електронске пријаве испита и електронске обраде резултата студентских анкета</p>
Т (Препреке)	<p>Смањена могућност обављања педагошке праксе током летњег распуста</p> <p>Немогућност обављања педагошке праксе у свим објектима ПУ</p> <p>Недовољно обучени студенти за израду самосталних пројеката</p> <p>Недовољно познавање страних језика као препрека укључења студената у ERASMUS+ пројекат</p>

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса обезбеђује се применом Правилника о уџбеницима и одржавањем квантитета и квалитета литературе, библиотечких и информатичких ресурса. У циљу обезбеђивања квалитета наставних публикација, Катедра су (пре почетка школске 2017/18. године – документовано у записницима са седница Катедра) вршиле контролу на основу стандарда квалитета који је дефинисан Правилником о наставним публикацијама, и доставиле Извештаје на разматрање и усвајање Наставном већу. На основу предлога Катедра и чл. 4 Правилника о наставним публикацијама, Наставно веће је на седници од 27. 09. 2017. донело одлуку о листи одобрених уџбеника и публикација које ће се уврстити у наставни процес у школској 2017/18. години – на свим студијским програмима (струковне и специјалистичке студије).

Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, практикумима, допунском литературом и другим училима, који су унапред познати и објављени (могу се видети у сваком појединачном силабусу – доступно путем Информатора, који је објављен на сајту установе: <http://uskolavrsac.edu.rs/info/>

Висока школа има одговарајућу библиотеку снабдевену потребним уџбеницима и осталом литературом која својим нивоом и обимом обезбеђује подршку наставном процесу и научно-истраживачком и стручном раду, као и одговарајуће информационе ресурсе и сервисе. Садржи око 35 хиљада библиотечких јединица на српском, румунском и ромском језику (део стручне литературе је на енглеском, немачком и руском језику) са легатима: „Милан Пражић“ и „Михаило Палов“ (4552 књиге) и стручном библиотеком, поклон академика Грозданке Гојков (2800 књига). Читаоница је у склопу библиотеке и опремљена одговарајућом информационом подршком за студенте и библиотекара. Установа је обезбедила покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним наставним средствима и информационом опремом неопходном за студирање и научноистраживачки и стручни рад.

Информацијска улога библиотеке остварује се систематским информисањем професора и студената о новим издањима књига и стручне периодике; у читаоници су свакодневно изложена нова издања Учитељског факултета из Београда, Института за педагошка истраживања из Београда, Филозофског факултета у Новом Саду и Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, зборници радова са научних и стручних конференција, часописи (*Педагошка стварност*, *Педагогија*, *Синтеза*, *Revija za elementarno izobraževanje*, Месечник канцеларије за инклузију Рома “Декада Рома у Србији”, *Просветни преглед*, *Tibiscus*, *Tineretea*) и др.

Студентима су на располагању информатички ресурси за савлађивање градива: персонални рачунари и 5 лаптопова са неограниченом интернет конекцијом.

У Библиотеци Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* су у току академске 2016/17. године, у складу са Законом о библиотечној делатности, обављане редовне активности: прикупљање, обрада, чување и коришћење књига, часописа и новина, као и прикупљање, обрада и пружање информација и података који се односе на библиотечки материјал у циљу коришћења у васпитне, образовне, научне, културне и друге сврхе.

Читаоница је светла и пространа (100м²), обезбеђен је неограничен приступ Интернету и осталој информатичкој опреми. Такође, део библиотеке је „отвореног типа“ који омогућава студентима непосредан контакт са библиотечком грађом (приручна литература: збирке, речници, енциклопедије, хрестоматије, приручници, практикуми). Радно време библиотеке и читаонице: радним данима од 8.30 до 15.30 и суботом од 9.00 до 12.00

Значајно место имају публикације из Издавачке делатности Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, коју чине, у протеклој школској години, 10 наслова, од тога једна монографска студија, 6 уџбеника и приручника, чији су аутори наставници са наше институције, 2 зборника и 1 компакт диск.

Правилник о наставним публикацијама донет је на основу члана 34. став 14. и члана 122. став 1. тачке 3,7 и 8. Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача – Вршац којим су регулисана

питања врсте наставних публикација, субјекти и поступци вршења контроле квалитета. Уз одговарајуће катедре, контролу квалитета врше и рецензенти наставних публикација и студенти.

Такође, Висока школа има и Правилник о издавачкој делатности који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог за издавање наставних публикација Уређивачком одбору подносе надлежне катедре, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује.

Као посебно значајно, издвајамо наставак објављивања часописа *Истраживања у педагозији*, чија су још два броја (11 и 12) објављена у току ове године (укупно 12 бројева). Часопис излази на енглеском језику. Часопис има међународно уредништво и рецензенте, а и у протеклој школској години налази се на листи научних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије. Висока школа издаје *Истраживања у педагозији* у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда. У међувремену је кориговано техничко уређење часописа, израђен посебан сајт, добијен ДОИ број и установљено електронско издање часописа, као неопходни кораци за његово налажење на индексираним светском базама. Након тога, часопис је уврштен најпре у светску EBSCO базу, а потом и у COBISS (RS), CROSSref, SCInдекс, AcademicKeys, Scientific Indexing Service, Scholar Steer, Electronic Journals Library EZB, ZDB-OPAC, Academic Resource index (ResearchBib), Universitätsbibliothek Leipzig, Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung, Berlin, Google Scholar, OCLC WorldCat, што је веома значајно за даљи развој издавачке делатности.

У току академске 2016/17. године број новоуписаних корисника Библиотеке је 89, а број коришћених библиотечких јединица (књига, часописа, скрипти и фотокопија у читаоници – преко 4500 и ван ње – 1200. У истој академској години, број нових наслова у Библиотеци је 225, а нових библиотечких јединица 249.

Квалитет библиотечких и информационих ресурса сагледава се на годишњем нивоу, путем извештаја и путем студентског изјашњавања у односу на следеће елементе: доступност литературе, доступност компјутера, спремности библиотекара за сарадњу и рад студентске службе. Резултати студентске евалуације показују веома високу оцену када је у питању доступност литературе која се користи за припрему испита и процењена је оценом 4,64 (претходне године 4,26). Рад библиотекара прати се и анализира кроз извештај и путем студентског изјашњавања о спремности библиотекара за сарадњу - општа оцена износи 4,41 (претходне године је износила 4,36). Квалитет информационих ресурса у библиотеци за школску 2016/17., из угла студентске евалуације је 4,45 (средња оцена за школску 2015/16. је била 4,41) и односи се на доступност рачунара и остале информационе подршке у библиотеци. Порастом просечне оцене евалуације можемо бити задовољни. Рад студентске службе за школску 2016/17. оцењен је средњом оценом 3,90 (средња оцена за школску 2015/16. је била 3,88). У табелама које следе дати су резултати студентске евалуације, према годинама студија и на крају збирна табела:

Оцене рада библиотеке и студентске службе - прва година

	1. сем. М	2. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.75	4.06	4.45
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.43	4.00	4.21
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	4.68	4.00	4.34
У студ служби се добијају информације на време и др.	4.10	4.06	4.08

Оцене рада библиотеке и студентске службе - друга година

	1. сем. М	2. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.80	4.69	4.74
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.40	4.69	4.54
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	4.60	4.23	4.41
У студ служби се добијају информације на време и др.	3.80	3.54	3.67

Оцене рада библиотеке и студентске службе - трећа година

	1. сем. М	2. сем. М	М
Снабдевеност библиотеке литературом	4.73	4.71	4.72
Доступност компјутера и остале информационе подршке у библ.	4.52	4.73	4.62
Библиотекар је мој сарадник у трагању за информацијама о литер.	4.64	4.33	4.48
У студ служби се добијају информације на време и др.	4.10	3.80	3.95

Збирна табела за све три године студија

	Распон	Средња оцена
Снабдевеност библиотеке литературом	4,06 - 4,80	4,64
Доступност компјутера и остале информационе подршке	4,00 - 4,73	4,45
Спремност библиотекара за сарадњу	4,00 - 4,68	4,41
Рад студентске службе	3,54 - 4,10	3,90

б) SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему

Правилник о наставним публикацијама донет је на основу члана 34. став 14. и члана 122. став 1. тачке 3,7 и 8. Статута Високе школе струковних студија за образовање васпитача – Вршац којим су регулисана питања врсте наставних публикација, субјекти и поступци вршења контроле квалитета. Уз одговарајуће катедре, контролу квалитета врше и рецензенти наставних публикација и студенти. Такође, Висока школа има и Правилник о издавачкој делатности који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, погодно за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом и пружања подршке наставном и научном процесу. Предлог за издавање наставних публикација Уређивачком одбору подноси надлежне катедре, након договора са аутором. Рецензенти су признати стручњаци са одговарајућим наставничким звањем из научне области или дисциплине која се у публикацији обрађује. Одговоран приступ овом пољу наставно-научног рада као исход има референцу од 7 уџбеника чији су аутори наставници наше Школе.

S + + +

Слабости у испуњавању овог елемента стандарда садржане су у недовољној доступности и активности на вредновању уџбеника од стране студената. Наиме, само неки параметри су обухваћени студентском евалуацијом (као што су питања доступности литературе и правовремене обавештености о врсти обавезне и допунске литературе).

W +

Спољашњи фактори који су од утицаја на квалитет овог стандарда односе на могућности обезбеђивања материјаних средстава за трошкове издавачке делатности, који су добри, прилив средстава је одговарајући и благовремен Издавачка делатност Школе је подручје рада коме се у Школи посвећује посебна пажња. И у условима укупних слабих материјалних прилика, нашле су се могућности да се у овој школској години објави солидан број наслова. Значајно је поменути да су сви ови наслови објављени захваљујући великој пожртвованости већине радника у Школи. Скоро сви су на неки начин учествовали у припреми текстова за штампу (припрема се врши на паусу у Школи, тако да професори и остали радници врше лектуру, коректуру, уношење текста у компјутер, уређивање, прелом текста и др.).

O + + +

Фактори који не доприносе обезбеђењу квалитета уџбеника нису идентификовани

T 0

- Структура и обим библиотечког фонда

Библиотечки фонд (основни) – 27.612 књига, од тога 6.990 (нових наслова укупно 64) на румунском језику и 334 (нових наслова укупно 53) на ромском језику, као и стручне периодике на српском и страним језицима (румунски, руски, немачки, енглески, ромски).

У склопу читаонице смештен је *Легат Милана Пражића* са 1052 књиге, које су на располагању студентима, нарочито за реализацију програма Дечја књижевност и сл. Легат – *спомен соба Михаила Палова*, има фонд од 3500 библиотечких јединица и смештен је у делу простора Катедре за методике. Стручна библиотека, поклон академика Грозданке Гојков, садржи 2800 библиотечких јединица –

претежно књига, приручника, зборника и сл., савремене педагошко-психолошке и филозофско-социолошке тематике. Интерни електронски каталог објављен је на сајту Школе (као и остала електронска издања монографских студија чији су аутори наставници наше Школе и часопис *Истраживања у педагогији*) <http://www.uskolavrsac.edu.rs/elektronska-izdanja/>

S + + +

За сада не постоји могућност изношења/позајмице књига и коришћења ван читаонице због неовлашћеног умножавања/фотокопирања, не врши се позајмица уџбеника, практикума и сл., већ је њихово коришћење ограничено на читаоницу.

W + +

Чланови библиотеке су сви уписани студенти основних и специјалистичких студија имају право да се служе читаоницом, да траже информације и консултације од стручних радника у библиотеци, да буду информисани о новонабављеним књигама и другој библиотечкој грађи, да траже резервацију књиге, да користе рачунарску опрему, да користе интернет (неограничен приступ). Приручна збирка (часописи, библиографије, речници, лексикони, енциклопедије) и ретке, старе књиге могу се користити само у читаоници. У оквиру рада библиотеке врши се едукација и обука студената, наставника и сарадника за ефективно коришћење библиотеке и осталих информационалних ресурса.

O + + +

Фактори који утичу не обим и структуру библиотечког фонда односе се на могућности обезбеђења материјалних средстава и анализом је утврђено да у претходном периоду нису значајно утицали на набавку и осавремењавање библиотечких јединица и опреме за рад.

T +

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 9

- Наставити и интензивирати израду интерног електронског каталога;
- Увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање;
- Радити на заштити ауторских права – упутити упозорења и пријаве за неовлашћено умножавање и фотокопирање уџбеника и других публикација;
- Размотрити могућности издавања – позајмице библиотечких публикација;
- Прикључити библиотеку на COBISS систем;
- Наставити са радом на побољшању снабдевености и доступности обавезне и допунске литературе у складу са потребама хармонизованог студијског програма основних струковних студија и потреба одређених модула, као и специјалистичких струковних студија;
- Наставити са радом на побољшању и праћењу квалитета уџбеника;
- Сагледати могућности аплицирања на пројектима за подизање квалитета информационалних ресурса и др. – Међународни пројекти прекограничне сарадње, Покрајински секретаријат за образовање, за науку, омладину и други.

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања и органи пословођења Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, њихова структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом, као и њихова координација и контрола утврђени су општим актом високошколске установе, у складу са законом. Комисија за квалитет Високе школе систематски, једном годишње, прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом, рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за њихово унапређење. Инструмент за праћење квалитета управљања Високом школом и ненаставне подршке конципиран је тако да, између осталог, прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Висока школа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућности за перманентно образовање и усавршавање у струци. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Висока школа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и није се мењала, а односи се на питања овлашћења, одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је Статутом и Актом о систематизацији радних места са описом радних обавеза.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Савет школе, као управно тело Школе, радио је путем седница којима су присуствовали чланови из састава Високе школе, друштвене средине и представници Студентског парламента. Током 2016/17. године одржане су две седнице са дневним редом који се односио на следећа питања:

- Разматрање и усвајање предлога Извештаја о раду за школску 2015/16. годину;
- Разматрање и усвајање предлога Програма рада за школску 2016/17. годину;
- Извештај о реализацији пројеката;
- Распоред полагања испита;
- Разматрање предлога за измену Статута;
- Верификација мандата чланова Савета из реда представника оснивача и запослених у Високој школи;
- Избор председника Савета и заменика председника Савета;
- Разматрање и усвајање извештаја Комисије за квалитет;
- Извештај о пројектима Високе школе;
- Информација о увођењу мастер струковних студија;
- Разматрање и усвајање предлога Финансијског извештаја за 2016. годину (преглед прихода и расхода);
- Разматрање и усвајање предлога Финансијског плана за 2017. годину;
- Продужење сагласности Гимназији за рентирање физкултурне сале;

Током 2016/17. су измењени, допуњени и донесени следећи општи акти установе:

- Статут Високе школе је измењен у погледу услова дужине стажа у Високој школи за избор директора школе и регулисање у чијој надлежности је доношење Правилника о раду ;
- Правилник о избору у звање је измењен у погледу избора у више звање кандидата којем није истекло ниже звање;
- Акт о систематизацији радних места са описом радних обавеза је усклађен са предметима из нове акредитације;
- Усвојен је Правилник о раду који је заменио до тада важећи Колективни уговор;
- Правилник о упису на студијске програме је измењен одређивањем услова за упис на струковне мастер студије;

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу има обезбеђен простор и опрему (у свом власништву) чији обим и структура одговарају потребама студијских програма. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама (зграда је наменски грађена). Величина, доступност и квалитет простора одговарају прописаним стандардима: укупна квадратура унутрашњег простора износи 2.207,08 м² тако да по студенту износи 5,04 м², што је изнад минимума који је предвиђен стандардом и 2.200 м² отвореног простора (спортски терени, зелене површине).

У објекту се налазе:

- велики амфитеатар (214 седишта);
- мали амфитеатар (100 седишта);
- 6 слушаоница (са по 50 седишта) са елементима кабинетског простора (педагогија, психологија, методике, страни језици, музичко васпитање, ликовно васпитање...)
- 6 просторија за менторски рад (од којих се поједини користе и као кабинети за катедре),
- свечана сала и хол,
- библиотека са 34993 библиотечких јединица (са два легата и новом стручном библиотеком – поклон академика Грозданке Гојков),
- читаоница са рачунарима и штампачем,
- канцеларија за рад студентског парламента,
- канцеларијски простор за ненаставно и техничко особље,
- фискултурна сала са 2 свлачионице;
- Улазни хол са огласним таблама, ходници (светли и пространи)

У комплексу школе налазе се спортски терени а у непосредној околини је и градски стадион који се, уз школске терене, повремено користи за потребе наставе, вежби и рекреације. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који су предвиђени за високошколске установе.

Установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавири, пијанина, спортске реквизите...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара. Стандарди опреме допуњени су у току 2016/17. године рачунарском опремом и техничким средствима: 1 Dell-desktop гаџунар, пројектор Epson EB LCD, опрема за озвучење - Mixeta MW1200, звучна кутија, сталци, микрофони, и остало. Квалитет простора и опреме допуњен је са 2 канцеларијска стола и 2 покретна фијокара за студентску службу, 1 канцеларијска фотеља (библиотека) и др.

Висока школа брине о опреми и наставним средствима. По потреби интервенише, што подразумева да систем функционише. Школа се брине о редовном сервисирању уређаја и опреме, водећи рачуна о сервисним интервалима (сервисирање система за видео надзор, редовно сервирање ПП апарата, одржавање информационог система студентске службе, и осталог).

Сви запослени (наставно и ненаставно особље) и студенти имају приступ информацијама у електронској форми (сајт школе, блог, прикључак свих рачунара на бежични интернет) и путем огласне табле (за студенте и наставнике).

Кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом). У просторијама информатичког кабинета, читаонице, секретара и просторије за рад студентског парламента могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали. Високошколска установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавири, пијанино, спортске реквизите...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара.

У просторијама рачунарског кабинета, читаонице, кабинету за методике, секретара и просторије за рад Студентског парламента могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали.

Оптималност материјално-техничких услова за реализацију наставног програма / студијских програма, сагледана из угла студентске евалуације у школској 2016/17., има просечну оцену 4,24 (на скали од 1 до

5) што је знатно виша оцена у односу на студентске евалуације у претходној 2015/16. која је износила 3,64. На основу добијених резултата, може се закључити да је у овом сегменту дошло до значајног побољшања квалитета.

б) SWOT анализа

Елемент анализе	Категорија процене	Опис процене	Вредност процене
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Зграда наменски грађена, са светлим и функционалним слушаоницама, пространим ходницима и холовима, амфитеатрима, библиотеком, читаоницом итд.; однос затвореног простора и укупног броја студената износи 5,04 м ² по студенту, што је више од прописаног стандарда, а томе треба додати и 2.200м ² отвореног простора, као и чињеницу да је сав овај простор власништво Високе школе и да се наставе одвија у седишту установе.	+++
	W	/	/
	O	Имајући у виду горенаведене предности, могућа су проширења, односно повећања броја студената, како на већ постојећим студијским програмима, тако и за акредитацију нових.	+++
	T	/	/
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Високошколска установа има адекватну техничку опрему (пројекторе, рачунаре, скенере, сервере, интерактивне табле штампаче...), као и специфичну опрему (нпр. клавири, пијанино...) којом обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара. Кабинети професора су опремљени компјутерима и пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом).	+++
	W	У домену специфичне опреме (за реализацију наставе и вежби из Методике ликовног васпитања, Методике почетних математичких појмова, Методике упознавања околине и неких специфичних захтева у оквиру модула - треба је употпунити и осавремениити.	+
	O	Висока школа је као партнер и координатор многих пројеката (Темпус, SMART пројекти Покрајинског секретаријата за науку, образовање и др.) у прилици да осавремењује опрему за реализацију студијских програма.	+++
	T	Фактори који би представљали одређену опасност јесу нередовност прилива материјалних средстава за набавку предвиђених наставних средстава и информационе опреме.	+
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S	Аплицирање на многим пројектима и јавним позивима и конкурсима Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, за образовање и националне мањине..., конкурси Министарства науке и образовања РС, учешће на међународним пројектима и сл. омогућавају да се перманентно усклађује капацитет опреме у односу на број студената.	+++
	W	Несигурност, односно делимична неизвесност око квоте за упис студената.	+
	O	Захваљујући ангажовању наставног кадра на многим пројектима (научним, али и стручним – покрајински пројекти за одрживи развој, побољшање услова студирања даровитих	+++

		студената, као и осталих студената са посебним потребама), Висока школа је у могућности да осавременује и усклађује опрему за реализацију студијских програма.	
	T	Нередовност прилива материјалних средстава за набавку опреме; честе измене прописа и процедура за јавне набавке (тендери и сл.).	+

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Обим и структура квалитета простора и опреме у Високој школи је обезбеђен, а препоруке се односе на потребу сталног праћења, усклађивања и осавременавања опреме са потребама наставног процеса и бројем студената.
- Осавременјавати дидактичка средства, реквизите, и материјале за реализацију оба студијска програма, уважавајући захтеве нових модула за стицање појачаних компетенција студената.

Стандард 12: Финансирање

На основу анализе финансијских показатеља закључује се да Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставно-научног процеса и других активности.

Извори финансирања у школској 2016/2017. години су били:

1. средства која обезбеђује оснивач – средства из буџета;
2. школарине ;
3. пројекти — подржани од стране Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност;
4. акредитовани семинари;
5. издавачка делатност;
6. средства на основу пријава на конкурсе;
7. донације
8. наплатом котизације за Научно-стручни скуп

ДОПУНСКА СРЕДСТВА

Институција перманентно покушава да обезбеди допунска средства за функционисање школе, што се односи на партиципацију у разним пројектима (ИПА, TEMPUS, и сл.), а исто тако и на проширивање издавачке делатности, новим садржајима и понуде за одржавање акредитованих семинара.

Допунска средства остварена путем донација су:

- Висока школа је била координатор TEMPUS пројекта у области високог образовања *Harmonization of Preschool Teacher Training Curricula in Serbia* (број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR у оквиру програма Tempus IV) који је трајао до новембра 2016. Године. Вредност на нивоу конзорцијума износила 670.000 евра, док је од тога буџет Високе школе био око 150.000 евра за целокупно трајање пројекта (три године). Средства су се трошила у складу са реализацијом активности и предвиђеним буџетом. Почетком 2017. године, Висока школа је повукла последњу траншу средстава, након што је кроз финални и наративни извештај оправдала наменске трошкове пројекта, чиме је уједно оправдала и цео пројекат.
- У току 2016. године трајао је пројекат СМАРТ *Мрежа наметне деце (Smart Children Network (MIS-ETC code 1286) у оквиру програма IPA Cross-Border Cooperation Programme)*, у коме је Висока школа учествовала као један од партнера. Почетком 2017. године, Висока школа је успешно завршила реализацију пројекта СМАРТ, који је подржан средствима ИПА фондова. Вредност буџета Високе школе био је 16.850,00 еура.
- У току 2016/2017. године је на Високој школи, као једној од партнерских институција, трајао пројекат РЕЦИ – *Предшколско и основношколско образовање Рома: јачање прилика за већу укљученост и смањење раног напуштања школства (Pre – and Elementary Schooling of Roma: Fostering opportunities for greater attainment and early school leaving reduction – RECI)*. Пројекат је одобрен у оквиру ИПА програма, линије EuropeAid/135-483/DD/ACT/RS-2 *Support to the social inclusion of the most vulnerable groups, including Roma, through more diversified community-based social services*. Почетком 2017. године успешно је завршен и средства по том пројекту су оправдана у целини. Вредност пројекта које је остварила Висока школа је 16.863 еура.
- У току 2016/2017. године Висока школа је наставила ангажовање на јачању услова за још један облик укључивања у Еразмус+ програм – Кључну акцију 1 (Erazmus+ program – Key Action 1). Потписивањем интеринституционалних споразума са више ЕУ високошколских институција, Висока школа обезбедила је финансијску подршку краћих студијских боравака наставника и једносеместралног боравка студената у овим високошколским институцијама. Поред тога, Висока школа добија подршку за реализацију ове активности међународне сарадње и остварује донације по том основу. Донација у 2017 години износи 145.495,92 РСД.

Средства остварена пријавом на конкурс Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност:

О овоме сведочи чињеница да је у току 2016-17. академске године обезбеђено суфинансирање од стране Покрајинског секретаријата за Високо образовање и научноистраживачку делатност. Пројект подржан од стране Покрајинског секретаријата је :

- „Међународна научно-стручна конференција студената – Савремени изазови у дидактици у образовању“

Вредност 100.000,00 динара. Средства су добијена и оправдана.
(број пројекта 142-451-2376) од 03.05.2017. године

- „Стратегија подстицања креативности на раном узрасту“
(број пројекта 142-451-2673/2017) од 12.06.2017. године
Средства су одобрена у укупном износу од 500.000,00 динара.
Руководилац пројекта је др Александар Стојановић

- „Даровитост и креативни приступи учењу“.
Висока школа је конкурисала и за суфинансирање међународног научног скупа о даровитости. Средства остварена по том основу чине 200.000,00 динара. Остале трошкове је сносила Висока школа из сопствених извора.
(број 142-451-975/2017) од 17.03.2017.

Остали конкурски Покрајинског секретеријата за високо образовање и научно истраживачку делатност су :

- Пројекат замене столарије – добијена средства у вредности од 499.800,00 утрошена и оправдана; (број 142-454-352/2017)
- Пројекат набавке озвучења (опрема за образовање) у вредности од 250.000,00 динара добијена и оправдана. (број 142-451-2439/2017)

Средства остварена пријавом на конкурс Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице су :

- Пројекат – „Вишејезичност“ (број 128-90-119/2017) од 12.04.2017. године. Средства добијена и оправдана.

Висока школа остварује приходе и кроз реализацију акредитованих семинара за стручно усавршавање наставника које је акредитовала код Завода за унапређење васпитања и образовања. Акредитовани програми стручног усавршавања Високе школе налазе се на <http://www.uskolavrsac.edu.rs/akreditacija-zuov/>.

Важно је напоменути да је у току 2016/2017. године значајан број наставника који раде на Високој школи у Вршцу учествовао на научним и стручним скуповима. Њиховим учешћем доприноси се афирмацији и презентацији Високе школе.

Сопственим приходима – школаринама – Висока школа покрива текуће функционисање институције, односно покрива материјалне и остале трошкове како би се несметано одвијао процес рада.

УЛАГАЊА у 2016/2017. години

Улагање у набавку савремене опреме и простор, предвиђа се финансијским планом и планом јавних набавки. Да не би дошло до одступања од финансијског плана, тромесечно се прати кретање трошкова.

У току 2016-2017. године школа је обезбедила следеће:

1. намештај

У току новембра 2016 године набављено је следеће:

- 2 канцеларијска стола – студентска служба (финансирана из сопствених средстава Високе школе)
- 2 покретна фијокара – студентска служба (финансирана из сопствених средстава Високе школе)
- 1 ормарић за кључеве-кухиња (финансиран из сопствених средстава Високе школе)
- 1 канцеларијска фотеља – библиотека.

2. рачунарска опрема, пројектори - извор финансирања донација СМАРТ

У току децембра 2016 године, у оквиру пројекта СМАРТ – средствима донације, набављено је:

Рачунарска опрема:

1 Дел-десктоп рачунар,

Пројектор:

1 Епсон ЕБ ЛЦД

3. књиге за библиотеку

Набављају се током целе 2016/2017. академске године (сопствена средства Високе школе). Књиге се набављају по препоруци наставног кадра Високе школе, а за потребе реализације наставног процеса и перманентног усавшавања наставника.

4. опрема за образовање

У току јуна 2017 године набављено је

- опрема за озвучење - миксета MW1200 (звучна кутија, сталак, микрофон, и остало уз опрему); (набавка средствима Покрајинског секретеријата за Високо образовање).

5. моторна опрема

- тример за одржавање ограде – парка Високе школе.

Поред набавке основних средстава, школа је издвојила и значајна средства на :

1. замени столарије у управном делу зграде и зборници, и
2. кречењу школе.

Финансијским планом за 2016/ 2017. обезбедило се следеће:

- реалност финансирања институције, односно финансијска стабилност и ликвидност за дужи временски период;
- јавност и транспарентност извора финансирања (финансијска средства обезбеђена су кроз утврђивање финансијског плана на Савету школе и кроз извештај о пословању, односно годишњи обрачун; видљиво на сајту)
- планирала су се средства за текуће одржавање зграде и за набавку опреме.

Финансијским планом који ће се донети за следећи период, предвиђа се реалност финансирања институције у њеном пословању, која ће обезбедити Високој школи покривање трошкова функционисања, али и стабилност пословања.

АКЦИОНИ ПЛАН

Директорка Високе школе, на основу периодичних и тромесечних извештаја Службе рачуноводства и на основу података Службе за студентска питања, обавештава Наставно веће и Савет школе периодично о тренутном стању и о очекиваним приливима средстава, на основу чега се закључује о реалности претходних пројекција и даљим могућностима. Ова два тела усвајају и извештај о пословању, годишњи обрачун и финансијски план. На седницама Наставног већа и Савета школе се такође доносе одлуке о евентуалном суфинансирању за нове пројекте (нпр. ИПА програм, Еразмус+...), различитим улагањима у набавку опреме и одржавање зграде, као и о финансирању научноистраживачког рада наставника, кроз учешће у пројектима и научним и стручним конференцијама.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 12:

- континуирано пратити промене закона у области финансијског-правног пословања и благовремено примењивати све учесталије промене;
- наставити са перманентним праћењем конкурса, осмишљавањем нових пројеката, семинара и аплицирањем код различитих институција у земљи и иностранству, у циљу обезбеђивања додатних средстава неопходних за функционисање Високе школе;
- предузети мере за смањење трошкова пословања, али водити рачуна о нивоу квалитета рада високошколске институције;
- предузети мере спровођења дигитализације у пословању, што ће допринети смањењу трошкова пословања

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда 13

У току школске 2016/17. године представници студената су наставили активно учешће у процесима самовредновања и провере квалитета на Високој школи. Наиме, чланови Комисије су и најмање два представника студената. Алекса Урошев, Дејана Вујиновић, Марија Ђуричић су чланови Комисије за обезбеђење квалитета од 2015/16. године, и активно учествују у свим активностима у провери и унапређењу квалитета.

У оквиру рада Студентског парламента, преко својих представника у Комисији за квалитет, као и преко делегираних студентских представника у оквиру Наставног већа и Савета Високе школе, студенти су током школске 2016/2017. год. били у прилици да дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Студенти су укључени у самовредновање Високе школе кроз анкете у којима им се пружа могућност да оцене рад сваког од својих наставника, ненаставног особља, као и остале области које спадају у квалитет Високе школе, а које је могуће проценити од стране студената. Подаци који следе документују временску динамику, узорак и врсте анкета из свих области које су се проверавале у процесу самовредновања у току 2016/17. године.

- Студентска евалуација рада наставника и ненаставног особља – анкетирање је извршено у мају 2017. године (за зимски семестар) и у октобру 2017. (за летњи семестар). Анкетом је било обухваћено укупно 348 студената. Од тога, у узорку је било 152 студента 1., 108 студената 2. и 88 студената 3. године.
- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у октобру 2017. год. Испитано је 86 студената прве, друге и треће године свих смерова.
- Студентска евалуација о процени услова и организације студијског програма извршена је у октобру 2017. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 65 студената све три године студија.
- Студентска евалуација појединачних наставних предмета и процена оптерећења. Испитивање је извршено на узорку од 10 студената Јасленог, 74 студента Струковног и 73 студента смера Васпитач деце предшколског узраста.
- Студентска евалуација органа управљања Високом школом. У испитивању је учествовало 68 студената све три године студија.
- Анкетирање дипломираних студената о раду Високе школе, условима наставе, опреми, оспособљености за рад и даље напредовање. У анкетирању је учествовало 68 дипломираних студената. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених студија. На скали од 1 до 5 процењивали су степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша.

Резултати ових анкета разматрани су на седницама катедри, Студентског парламента, Комисије за обезбеђење квалитета и Наставног већа. На Високој школи студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулама и развоја метода оцењивања.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Анализом резултата студентске евалуације квалитета Високе школе установљено је да је свега неколико наставника добило осредње оцене (око 3, на скали од 1 до 5). Са циљем унапређења квалитета рада наставника предлажу се, као први корак, дубље анализе којим би се утврдили разлози осредњег задовољства студената, а након тога и адекватно реаговање на основу добијених информација.
- Предлаже се разматрање могућности израде е-програма за самоевалуацију и обраду резултата, што би цео процес учинио ефикаснијим.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Комисија за обезбеђење квалитета редовно прати квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и о резултатима праћења обавештава директора школе, Наставно веће, Савет, студенте преко њихових представника-чланова Комисије и јавност преко сајта школе. Комисија прати квалитет Високе школе анализом информација које добија од наставника, ненаставног особља, студената, васпитача који су завршили студије, као и од послодаваца код којих су запослени бивши студенти. Информације од наставника прикупљају се периодично, на основу њихових излагања на седницама Наставног већа и Савета, као и помоћу посебног упитника који је Комисија припремила за наставничку евалуацију. Информације од студената се такође прикупљају периодично, а детаљи о овоме наведени су у оквиру стандарда 2. Комисија за квалитет израђује Годишњи извештај Комисије за квалитет који се најпре анализира на седницама катедара, а затим усваја на седницама Наставног већа и Савета школе. У доношењу годишњих извештаја Комисије за квалитет активно учествују и студенти – чланови Комисије за квалитет (годишњи извештаји Комисије за квалитет доступни су на сајту школе).

Висока школа поседује сву потребну инфраструктуру за редовно прикупљање и обраду података неопходних за оцену квалитета. У ту сврху, поред материјалних услова (штампачи, апарат за фотокопирање, рачунари) посебна пажња се у току 2016/17. године поклањала брижљивом састављању упитника за самоевалуацију, који се задају тек након критичке процене од стране професора компетентних за одређено подручје самоевалуације и који се, након извршене обраде података, према потреби коригују са циљем побољшања њихових метријских карактеристика. Висока школа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, пре свега, предшколских установа у којима су запослени студенти који су дипломирали на основним и специјалистичким студијама на Високој школи. Одржавањем веза са дипломираним студентима (преко Алумни удружења, уписа специјалистичких студија, организацијом акредитованог стручног усавршавања, трибина и семинара и сл.), добија се повратна информација од управа предшколских установа. Анализом добијених мишљења у току 2016/17. године, може се закључити да су послодавци веома задовољни компетенцијама запослених студената који су дипломирали на Високој школи.

За студенте Високе школе, веома значајан сегмент студијских програма је стручна (педагошка) пракса која се реализује у складу са наставним планом и календаром рада, за студенте свих година. Такође, организација стручне (педагошке) праксе пружа могућност да се стекне увид у мишљење предшколских установа (управа, психолошко-педагошке службе, васпитача-ментора) о компетенцијама студената на пракси. Висока школа има потписане споразуме о сарадњи са предшколским установама у којима студенти обављају стручну (педагошку) праксу. Сваки студент од васпитача-ментора добија попуњен образац – мишљење васпитача, као и потврду о обављеној пракси. Професори Високе школе редовно обилазе студенте на пракси и на тај начин, у непосредној комуникацији са васпитачима-менторима стичу увид у њихово мишљење о компетенцијама студената. Након завршетка сваког циклуса праксе, Комисија за квалитет, Наставно веће и Студентски парламент анализирају успешност праксе, у складу са Акционим планом. У току 2016/17. године сарадња Високе школе и предшколских установа (индиректно у случају педагошке праксе – послодаваца) у којима се пракса реализује оцењена је као врло добра. Редовност, залагање, понашање и компетенције студената од стране управа предшколских установа и ментора-васпитача оцењени су веома добро.

Висока школа добија задовољавајуће повратне информације о успешности дипломираних студената након полагања испита за лиценцу за васпитаче. Васпитачи који су завршили студије на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, између осталог, имају добре компетенције у области организације припрема за непосредне активности, прожимања садржаја из различитих области и сл.

Оснивање и оснаживање Алумни удружења изузетно је значајно за одржавање везе између дипломираних студената и Високе школе, за квалитетнији професионални развој дипломираних студената и за успостављање веза са послодавцима који запошљавају васпитаче који су дипломирали на Високој школи у Вршцу. У наредном периоду, планира се подршка члановима Алумни удружења по питању даљих активности, нарочито у вези са изградом пројеката (предложена мера активности), као и организација тренинга (радионица) студената за примену софтверских програма: *Moodle*, *Trello*, *SPSS* (предложене мере активности). Свакако, улога самих студената и дипломираних васпитача у даљем раду Студентског парламента и Алумни удружења је пресудна, уз подстицај од стране професора и чланова Комисије за квалитет задужених за координацију и сарадњу са Студентским парламентом.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Увођење електронског прикупљања и генерисања базе података у вези са периодичном провером квалитета.

У наредном периоду, планира се подршка члановима Студентског парламента, Алумни удружења, наставног и ненаставног особља када је реч о даљим активностима, нарочито у вези са израдом пројеката, као и организација тренинга (радионица) за примену софтверских програма (*Moodle, Trello, SPSS*).